

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60620

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kaina 25 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, GRUODIS — DECEMBER 3, 1980

Nr. 282

Alma Mater Nr. 4

Vilniaus universiteto 400 metų renginiai

J. Kalnaitis
(Tėsinys)

5. O kaip su studentų eisena — karnavalu ir gegužine? Ši problema nebuvo „išimtis“ iš dienotvarkės iki paskutinių dienų. KGB ir MVD automobiliai su uniformuotais ir neuniformuotais pareigūnais buvo vos ne kasdieniniai svečiai universitete. Buvo sprendžiamas klausimas, ar „tikslinga leisti daugiatūkstantinę studentų eisena per miestą, kurią stebės keliolika kartų didesnė publika?“... „Ar nebus didelis neapsižiūrėjimas, jei ši nesuskaitoma, nekontroliuojama žmonių minia susilies Vingio parke, kur vėlai vakare vyks gegužinė?“... „Ar užteks jėgų paveikti“, jei kas norės „patriuškauti nepageidaujama kryptimi?“ „Kas bus, jei pasikartos Kaunas ar Irbolės žiūrovų demonstracija, įvykusi Viniuje?“...
Cia negarantuojama, ar tikrai tokiais pacituotais žodžiais buvo reikiama KGB, MVD ir u-t „ideologinės sekcijos“ baimė, bet esmė ta.

Penktadienį (IX. 21), kada vakare turėjo įvykti eisena — karnavalas ir gegužinė, dauguma šių renginių dalyvių turėjo sėdėti auditorijose ir klausytis pasikaitų...

Pagal vis dėlto buvo leista... Žinoma, su pagraudenimais ir ipareigojimais, užtikrinti tinkamas priemones. Į problemas galutinį sprendimą buvo įtraukti ir KGB ir MVD šefai — pirmininkas Petkevičius ir ministras Mikas lauskas. Žinoma, daug nusvėrė ir „ideologijos vadovas“ L. Šepetys.

Kodėl gi vis dėlto „buvo leista“?

Vieni galvoja, kad tai — šepetio nuopelnas, kiti — kad visi „sprendėjai“ buvo padrasinti, jog „nieko neatsiūko“, atidarant „Leniną ir Kapsuką“, dar kiti — studentai nesiruošia daryti iš-

puolių, nes jie nori nors kartą turėti ir savo šventę, kur galėtų bent kiek laisviau parodyti visuomenei savo sugebėjimus ir išradingumą.

Kieno teisybė, ne tiek svarbu. Bet verta čia ir daugiau pasamprotuoti.

Yra žinoma, kad buvo manoma, jog tiksliausia šventės metu studentus pasiūsti į kolūkius. Bet buvo ir abejojama: kaip gi atrodys universiteto šventė ir gegužinė be studentų? Be to, daug studentų teko įjungti į universiteto remonto darbus. Jie dirbo iki paskutinių dienų... O kai šventė, tai pagal aforizmą — „Mauras atliko, mauras — iš scenos!“

Jei taip būtų buvę pasielgta su studentais, atsargumas užtikrinti tas! Bent šį kartą... Bet už tokią jiems padarytą kiaušytę jie galėtų „atsirevanšuoti“ kitą kartą, gal taip pat „atsakingu momentu“... Tai — viena. Antra — ką gi būtų veikusi tokia studentų minia tuo metu, kai vyks šventė? Ar jie nesugalvos „stichiskai švesti“?

Reikia manyti, kad visos aplinkybės turėjo įtakos, ryžantis tokiu atakingam žingsniui.

6. „Užtvarka“. Atėjo laikas KGB ir MVD „veiklai“. Reikėjo suorganizuoti iš KGB darbuotojų, jų „pagalbininkų“, milicininkų, persirengusių „draugovinių“, ištikimųjų pačiame universitete armiją — palydą, kurios pagrindinis uždavinys — sudaryti tarp žygiuojančių studentų ir juos stebinčių žmonių užtvarka, kad neišvengtų tiesioginio sąlyčio, jei tik kas... Buvo numatyti visi atvejai, išskyrus vieną... Bet apie tai vėliau.

Žodžiu, buvo pasiruošta iš KGB ir MVD kaip reikiant. Tai buvo galima jausti ne tik studentų žygavimo per miestą, bet ir gegužinės metu.

(Bus daugiau)

Išsivežė baldus, atsiuntė medalių

Ordinus gavo 21-as olimpiados darbuotojas

Maskva. — Besiruošdami priimti užsienio svečius 1980 metų Olimpiados proga, rusai ilgą laiką vežė į Maskvą Lietuvoje gamintus baldus. Lapkričio 14 d. aukščiausio sovietų įsakymu „Dėl darbuotojų, labiausiai pasižymėjusių ruošiant XXIII olimpiados žaidynes ir vykdant jas, apdovanojimo TSSR ordinais ir medaliais“ apdovanota grupė okupuotos Lietuvos darbuotojų. „Garbės ženklas“ ordinus gavo baldų ir medžių apdirbimo pramonės ministerio pavaduotojas, baldų projektavimo ir konstravimo biuro skyriaus vyriausias architektas. „Darbo Raudonosios vėliavos“ ordinu apdovanoti du Jonavos ir „Vilniaus“ baldų kombinato staliai. „Tautų draugystės“ ordinus gavo ne tik komunistų partijos centro komiteto sekretorius Lionginas Šepetys, bet ir dvi baldų kombinatų darbininkės: šlifutoja ir apdailininkė brigadininkė. Medalius „Už darbo šaukumą“ gavo viena baldų apmušėja ir viena šlifutoja. O medalių „Už pasižymėjimą darbe“ laimėjo partijos

propagandos ir agitacijos skyriaus instruktorius V. Nėnius ir baldų kombinato faneruotoja.

Rusų vadai Damaske

Beirutas. — Sirijon atvyko sovietų delegacija, vadovaujama Vosyliaus Kuznecovo, pirmojo viceprezidento. Delegacijos atvykimas rišamas su neseniai pasirašytos Sovietų Sąjungos ir Sirijos draugystės sutarties ratifikavimu. Sutartis buvo pasirašyta spalio mėn., kada Sirijos prezidentas Assadas lankėsi Maskvoje.

Jordano karalius neabejoja, kad Sirijos kariuomenės sutraukimas prie Jordano sienos vykdomas su Maskvos pritarimu.

Uždarė sieną

Berlynas. — Sovietų Sąjungos ginkluotųjų jėgų vadas Rytų Vokietijoje gen. Jevgenij Ivanovskis pranešė JAV, Britanijos ir Prancūzijos kariuomenėms, kad Rytų Vokietijos ir Lenkijos pasienis laikinai skelbiamas uždara zona, kurioje nebus įleidžiamų Vakarų stebėtojų.

Europos Rinkos devynių valstybių galvos pradėjo konferenciją Liuksemburge. Dešinėje — Italijos premjeras Arnaldo Forlani, šalia jo — Italijos užsienio reikalų ministras Emilio Colombo. Rinkos partneriai pažadėjo Italijai paramą. Forlani pasakė, kad atstatyti žemės drebinimo sugriautus pastatus italams kainuos apie 12 bil. dol.

MADRIDAS - ŽMOGAUS TEISIŲ SOSTINĖ

Spaudos dėmesys pavergtųjų atstovams

Madridas. — Užsienio korespondentai, atvykę stebėti Europos Saugumo ir Kooperavimo konferencijos, pabrėžia, kad paskutinijai mėnesiui Madridas tapo žmogaus teisių pasauline sostine. Šalia 35 valstybių oficialių atstovų, susirinkusių Palacio de Congresos, įvairiuose viešbučiuose pilna žmogaus teisių ieškotojų, daugiausia Sovietų Sąjungos emigrantų, Rytų Europos tautų atstovų, kurie atvykę ieškoti paramos, bando pagauti diplomatų ir žurnalistų dėmesį. „The New York Times“ korespondentas James Markham rašo, kad žurnalistų gautų raštų, spaudai skirtų įvairių lapų krūvos auga. Šalia rusų solidaristų veikia liaisvųjų ukrainiečių kongresas, Sacharovo gynimo komitetas, sovietų žydų taryba, estai, latviai. Kada užsimušė Andrejus Amalrikas, net buvo nemalonus varžytinės tarp atskirų organizacijų, kurias jų teks garbėti Amalriką palaikyti. Į Madridą atvyko ir šių metų Nobelio taikos laureatas, argentinietis Adolfo Perez Esquivel. Kai reporteris suvedė tą kairiojo sparno argentinietį su sovietų kalinto Anatolijaus Ščaranskio žmo na Avital, jiedu nerado bendros kalbos. Perez Esquivel nieko nebuvo girdėjęs apie Ščaranskį ar apie sovietų žydų emigracijos problemas. Panašiai ir Avital Ščaranskienė nieko nežinojo apie argentiniečių taikos ir teisingumo judėjimą Pietų Amerikoje.

Mūsų Eltos žiniomis, lapkričio 12 d. visa Madrido spauda buvo pilna aprašymų apie baltiečių ir kitas demonstracijas — buvo keli vedamieji. Pora laikraščių pirmame ir viduriniame puslapyje vaizdavo tarsi statulą kun. Kirsoną, su kryžiumi ant krūtinės, išskėstom abiem prapjautom rankom ir stovintį ant apkrūvintos Sovietų vėliavos. Televizavo JAV. A. Mičiudo dėka, taipgi Argentinai ir Ispanijos apžvalgininkai. Šalia to vyko kelios spaudos konferencijos. Amnesty International ir Freedom House kalbėjo rusų, ukrainiečių, Krymo totorių ir armėnų „disidentai“. To mas Venclova ir Vladas Šakalsys kalbėjo keliose konferencijose, ragindami atsukti Ribbentropo — Molotovo dalybų sutartis ir dekolonizuoti Maskvos imperiją.

Su V. Šakaliu Baltiečių centre pasikalbėjimus darė Vokietijos dienraščių apžvalgininkai („Die Welt“, „Frankfurter Allgemeine Zeitung“ ir kt.), Madrido ir Argentinijos televizija, „Laisvės Radijo“ atstovas. Vienas laikraštis savo straipsnį pavadino Šakalio žodžiais, kad vakariečiai komunistai yra „Maskvai naudingi idiotai“. Vienoje televizijos laidoje V. Šakalsys kalbėjosi su dabartinės Lenkijos „disidentu“ atstovais. Paklaustas ar lietuviai vėl norėtų įsijungti su Lenkija, jis atsakė, kad lietuviai kol kas nori „unijos su Lietuva“. Lapkričio 19 d. įvyko jo pasikalbėjimai su žymiais ispanų apžvalgininkais. Turbūt niekad praeityje Ispanijos spaudoje neįvyko tiek daug žinių, straipsnių ir vedamųjų apie Lietuvą, Latviją, Estiją ir Sovietų tironiją, kaip dabar. Beje, V. Šakalsys kalbėjo dar latviškai, vokiškai, lenkiškai ir angliškai.

JAV delegacijos sudėtyje dalyvavo ir Rimas Cesonis, kuris lietuviams korespondentams padėjo gauti kai kurias konferencijoje pasakytas kalbas. JAV delegacijos vadovas Griffin Bell spaudos konferencijoje buvo Dr. Genio paklaustas, ar JAV kels Pabaltijo klausimą. Jis atsakė, kad apie Pabaltijį bus kalbama „privatai“ — atrodo, kad taip atsakyti patarė šalia jo sėdėjęs ko-pirm. Max Kampelman. Tenka priminti, kad Valstybės departamento pareigūnai keliais atvejais raštu (pav. Eltos korespondentui) pažymėjo, kad JAV stengėsi kelti Lietuvos bylą.

Lietuviai korespondentai pasiskleidė ir naujai išrinkto prezidento Reagano pareikimą Pabaltijo valstybių reikalu. Tas pareikimas keliais atvejais buvo praktiškai nušluostytas. Nustatyta, kad tai sudužusio helikopterio liekanos. Lapkričio 12 d. dingio helikopteri skridę keturi žurnalistai. — Izraelio religinių reikalų ministras apkaltintas kyšių ėmimu.

TRUMPAI IŠ VISUR

— JAV kongreso studija skelbia, kad Amerika priėmė iki šių metų liepos mėn. 388,802 pabėgėlius iš Indokinijos: iš Vietnamo, Kambodijos ir Laos. Kiti pramonės kraštai priėmė daug mažiau: Prancūzija — 66,245, Kanada — 60,625, Australija — 39,464, o Japonija tik 500.

— Tarptautinis Olimpinis komitetas jau ieško kandidatų 1988 metų olimpiniams žaidimams organizuoti. Jau žinoma, kad 1984 m. žaidimai įvyks: žiemos — Sarajeve, Jugoslavijoje, o vasaros — Los Angeles mieste. Žiemos žaidynės 1988 m. jau yra trys kandidatai: Kanada, Italija ir Švedija, o vasaros — Australija, Japonija ir Graikija.

— Rytų Vokietija patvirtino Vakarų Vokietijos diplomatinį pasiuntinį, kuris nesivadina ambasadoriumi, Klaus Boelling, kuris pakeis septyneris metus tarnavusį Guenter Gaus.

— Kinijos teisme buvęs karo aviacijos politinis komisaras Jiang prisipažino, kad jis dalyvavo samokse nužudyti Mao Tse Tungą.

— Teroristai Salvadore nušovė kunigą Marcial Sarrano. Tai jau devintas kunigas, nušautas šiais metais.

— Saudi Arabija planuoja pakeisti kelis ministrus, jų tarpe pagarsėjusį naftos ministrį, Šeiką Jamanį, tvarkiusį šalies naftos reikalus nuo 1964 m.

— Kalifornijos demokratų spaudžia gubernatorių Jerry Brown kandidatuoti 1982 m. rinkimuose į JAV senatą, į sen. Hayakawa, 74 m. amžiaus respublikono, vietą. Iš respublikonų pusės jau kandidatuoja Ronaldas Reagano dukterė Maureen, 40 m.

— Pirmadienį Italijoje įvyko naujas žemės drebėjimas, daug silpnesnis, tačiau sužalojęs istorinius Pompejų griuvėsius.

— Didžiojoje Bahamų saloje vanduo ant kranto išplėvė metalo gabalus. Nustatyta, kad tai sudužusio helikopterio liekanos. Lapkričio 12 d. dingio helikopteri skridę keturi žurnalistai.

— Izraelio religinių reikalų ministras apkaltintas kyšių ėmimu.

ko specialius Ispanijos pašto ženklus šiai Madrido konferencijai atžymėti, juos užlipino ant vokų, kuriuos tada užantspaudavo konferencijos rūmų paštas.

PARTIJA ĮSPĖJO LENKŲ UNIJAS

„Politiniai streikai gresia Europos taikui“

Varšuva. — Lenkijos komunistų centro komiteto posėdyje partijos vadovs S. Kania atidengė, kad Sovietų Sąjunga davė Lenkijai 1.3 bil. dol. „kietąją valiutą“, be to, įvairių žaliavų ir prekių. Kania pagyrė „broliškas partijas“ už parodytą pastikėjimą, lenkų sunkumų supratimą.

NBC žinių tarnyba paskelbė, kad sovietai planuoja kariuomenės manevrus Lenkijoje ar prie jos sienos. Rytų Vokietijos pasienis su Lenkija paskelbtas karine zona, taip pat uždaryta sovietų siena su Lenkija. Manevrai turi prasidėti šią savaitę. „The Washington Post“ paskelbė, kad sovietų kariuomenės štabas pašaukė dalį atsarginių Karpatų karinėje apygardoje. Sovietų užsienio reikalų ministerija šią žinią paneigė.

Lenkų partijos vadovs Kania pasakė, kad „atėjo laikas išsiblaivyti“. Politiniai profesinių sąjungų streikai bus neleidžiami, nes jie gresia ne tik Lenkijos, bet ir visos Europos taikui.

Praėjusią savaitę įvykusiame Lenkijos seimo posėdyje ministrų tarybos pirmininko pavaduotojas M. Jagielskis pažymėjo, jog svarbiausias šios dienos klausimas Lenkijai yra komunistų partijos bendradarbiavimas su visais, kurie siekia, kad partija vestų šalių palankaus vystymosi keliu, kad valstybė spręstų uždavinius su tinkamai su socializmu tikslais. Bet, pasakė jis, yra ir tokių žmo-

nių, kurie samoningai siekia susilpninti mūsų nacionalinio egzistavimo ir saugumo pagrindus. Mes neturime teisės nepastebėti šių jėgų ir tuo labiau neigti jų buvimą. Mes ryžtingai priešinsimės joms ir kovosime su jomis po litinę kovą.

Jagielskis pasakė, kad Lenkijos vystymosi pagrindas yra visuomeninė gamybos priemonių nuosavybė, vadovaujantis partijos vaidmuo, nepažeidžiamas tarpautinės sąjungos, kas įrašyta Lenkijos konstitucijoje. Tik besąlygiškas minėtų pagrindinių principų laikymasis įgalins naują profsąjungų organizaciją adoptuoti socialistinės tikrovės sąlygomis, kad ji užimtų atitinkamą vietą visuomeniniame gyvenime, virstų stabiliu mūsų demokratiškos elementu. Bet faktai rodo, kad kai kurie naujų profsąjungų grandys pasireiškė ir pasireiškia priešiskumas, keliama neapgalvoti ir atitrūkę nuo realios tikrovės reikalavimai.

Jordanas užsakė daugiau ginklų

Ammanas — Jordano ir Sirijos pasienyje sutrauktos galingos karinės jėgos. Stebėtojai bijo, kad karas gali prasidėti netyčia. Vals tybės departamentas vėl išreiškė susirūpinimą dėl įtemptos padėties ir pareiškė, jog yra svarstomas Jordano pageidavimas pirkti daugiau amunicijos ir atsarginių ginklų. Izraelio vyriausybė irgi išreiškė susirūpinimą, tačiau Izraelio rūpestį daugiausia kelia galimybė, kad Sirijos kariuomenė įžengs į Jordaną. Komentatoriai mano, kad gali net įvykti paradoksas, — Izraelis gali įsikišti į karo veiksmus Jordano pusėje, nes jam daug patogiau turėti už sienos nuosaikų Jordano karalių, negu radikalių Sirijos prezidentą Assadą.

Tęsiamos derybos dėl Irano įkaitų

Alžiras. — Valstybės psekretorius Warren Christopher vėl išvyko į Alžirą, kuriam nuvežė Iraną vyriausybės reikalaujant paaiškinti kilmę Irano įkaitų paleidimo mo sąlygų. Alžiras perduos JAV atsakymą Iranui, Amerika siūlanti sudaryti tarptautinę komisiją, kuri bandytų išnarioti legalius sunkumus, kuriuos sukėlė Irano reikalavimai. Amerikos atsakyme esąs įspėjimas, kad būsimoji vyriausybė po sausio 20 d. gali turėti kitą nuomonę Irano reikalavimų klausimu. Būsima prezidentas Reaganas pareiškė pirmadienį, kad Iranas neturėtų vilkinti įkaitų krizės ir ne-lauktu, kol Amerikoje pasikeis vyriausybė.

Irano premjeras Rajai pareiškė amerikiečiams korespondentams, kad įkaitų šeimos nesirūpintų, nes visi įkaitai yra sveiki ir gerai laikomi Irano vyriausybės žinioje.

KALENDORIUS

Gruodžio 3 d.: Pranas Ks., Hilarija, Aumantas, Vingra.

Gruodžio 4 d.: Jonas D., Barbora, Vainotas, Liugailė.

Saulė teka 6:59, leidžiasi 4:21.

ORAS

Debesuota, vėjauta, temperatūra dieną 30 l., naktį 20 l.

SKAUTYBĖS kelias

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŲ RAMOVĖ
Redaguoja sktn. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629
Telefonas 476-7089

LIETUVIŠKOS SĄMONĖS UGDYMAS LSS JAUNIME

Rašo: v.s. fil. DANUTĖ EIDUKIENĖ

Paziūrėkime į save, į LSS. Nuolat metame kaltinimus skautukams, kad jie kalba angliškai, bet jie dažniau ir dažniau pasako: „Išmokykite mūsų vadovus kalbėti lietuviškai“. Jie yra įpratę lietuviškose mokyklose, kad ir vyresni, ir jauni mokytojai aiškina, su jais kalba tik lietuviškai, todėl to paties jie laukia ir sueigų metu.

Mūsų vadovai, daugumas 16-25 metų amžiaus, nors mokėdami nebloginai lietuviškai kalbėti, vis dėlto negali išvengti angliškai nekalbėti. Ypač jiems darosi sunkiau išaiškinti terminus, kad ir mazgų pavadinimų, gyvulių bei paukščių vardus, nes skautiško vadovėlio dar ir šiandien neturime, o ką turėjome, tai seniai išdalino. Pagaliau ir suaugę vadovai nevengia aiškinimams padalinti kopijas anglų kalba bei pasakyti, kokius angliškų vadovėlių nusipirkė. Taip pat nevengia ir su jauniaisiais vadovais kalbėti angliškai, pasiteisindami, kad taip greičiau, ir tikrai jie žino, kad jaunieji vadovai juos suprastų. Turime savo tarpe ir dar aukštesnės pareigos einančių, kurie, užsidėję uniformą, atstovaudami mūsų organizacijai, ne tik jaunimo, bet ir visuomenės tarpe nevengia kalbėti angliškai.

tume juos drąsinti, padėti silpnai kalbantiems, ruošti lietuvių kalbos kursus, ypač tose vietovėse, kur nėra lietuviškų mokyklų. Tada nereikės prašyti leidimo „Ažuolo“ ar „Gintaro“ mokyklų temas rašyti angliškai, nes, jei leisime dabar keliems, tai tuoj visiems turėsime leisti. (Kodėl nepasiūlome tokiems padėti, jų parašytas temas išvesti į lietuvių kalbą? Taip dirbdami, mes padėsime ir kartu pažinsime jaunuosius). Kad ir lėtesniu žingsniu, bet turime visus užsiėmimus praversti lietuviškai ir visą medžiagą užsiėmimams pateikti lietuvių kalba. Išstūmę kalbą, ją užmiršime, o kai būsime užmiršę, kelio atgal nebus. Gyvenant svetimuose kraštuose, dvikalbiškumas visada bus, tik reikia skirti ir žinoti, kurią kalbą kada vartoti.

Tautinio sąmoningumo klausimu „Svietimo gairių“ lietuviškojo ugdymo žurnalas mokyklai ir šeimai 1971 m. Nr. 5 rašo: „Dr. J. Girmis savo knygoje „Tauta ir ištikimybė“ sako: „Tauta nenustoja egzistavusi, iš vieno krašto persikeldama į kitą“. Tačiau, kad tauta nenustotų svetimuose kraštuose, reikalingas sąmoningas suvokimas, kas sudaro tautos pagrindą ir kokiomis sąlygomis yra įmanomas jos tęstinumas.

Aušros Vartų Marijos šiaudinis montžas. Sibiro kalinio kūriny. Iš Elenos Juciūtės rinkinio. Išleido — Akademinių Skautų Sąjūdžio Vydūno Jaunimo Fondas. Nuotr. Vincas Stoko

Tai ko mes stokojame? Sesės ir broliai, mes stokojame tautinės savigarbos, stokojame nusistatymo ir organizacinės drausmės. Per 30 metų prirašėme nuostatų ir raštų toms. Skautų lavinimą pradėdame skiltininkų kursais ir baigiamės Gilwellio mokykla, bet vadovų ir skautukų tautiniam sąmoningumui ugdyti esame pažrę tik trupinius, net neturime plano.

Tautinio auklėjimo skyrių seniai išbraukėme kaip nereikalingą iš Seserijos ir Brolijos vadijų. Tuo tarpu šis skyrius, pasitelkęs bendradarbius, galėtų išvystyti gana stiprią tautinio ugdymo veiklą, pateikdamas medžiagą, ruošdamas svarstybas ir t.t. Mes, vyresnieji, per daug nusukame nugaras, paliekame jaunuosius vienus. Priešingai, tur-

„Lietuviška šeima yra mūsų tautos pagrindas, tik nuo šeimoms tautinio sąmoningumo priklauso tautos tęstinumas gyvenant svetur. Todėl lietuviškos išlaikymo bei tautinio sąmoningumo supratimą reikia pradėti spręsti ne nuo vaikų, bet nuo tėvų.“ „Lietuvius vaikas tampa lietuviu ne mokykloje, ne organizacijoje, bet šeimoje. Daugelis dar ir dabar tiki, kad lietuviškas mokykla, organizacija išmoks jų vaikus tapti lietuvišiais. Deja, taip nėra. Iš to galime pasidaryti išvadą: pirmiausia nustačius šeimą, o tada vaikus.“

Prieš 20 metų tokiu pasakymu gal būtume suabejoję, bet paskutinis dešimmetis tai patvirtino. Ypač tai pajutome, kada mūsų šeimos kraustėsi toliau nuo lietuviškų centrų, kada mažiau pradėjo

Chicagos skautininkų Ramovės pastangomis surušto simpoziumo „Jaunimo pažiūros į šių dienų skautavimą“ dalyviai. Iš k. fil. ps. Kęstutis Jecius, s.v. ps. Alius Meilus, ps. Linas Kučas, v.s. Jonas Paronis — moderatorius, v.s. Rasa Kaminskaitė ir v. sl. Ginta Remeikytė.

skirti dėmesio mokyklai, organizacijai ir savo šeimose pradėjo toleruoti anglų kalbos vartojimą.

Pora pavyzdžių: „Tėviškos žiburiai“ — „Neseniai žavėjomės Pietų Amerikos Ažuolyno ir Žibučių gastrolemis. Po programų, per pasikalbėjimus buvo pastebėta, kad grupė yra ir nebloginai kalbančių lietuviškai. Grupės vadovas, trečios kartos lietuvis, atsakė: „Mokyklų neturime, bet yra pareiga, lietuvių pareiga“. O viena iš Žibučių pridėjo: „Kalbą galima išmokyti tik namie, ne mokykloje. Mano namuose kalbama tik lietuviškai, todėl ir aš kalbu“.

Kitas pavyzdys iš Chicagos priemiesčio: „Kadangi gyvename toliau nuo lietuvių, einu į mokyklą, kur nėra lietuvių, ir mano tėvai dirba su amerikiečiais, tai mes šeimoje penkis dienas kalbame angliškai. Šeštadienį važiuoju į lietuvišką mokyklą, ten mokytojai su mumis kalba lietuviškai, sekmadienį su tėvais važiuoju į Jaunimo centrą — į sueigas. Ten tėveliai susitinka su lietuvišiais draugais ir su jais kalba lietuviškai, o mes sueigose tik puse-puse“.

Šis antrasis pavyzdys parodo, kodėl mūsų jaunimas, net ir lietuvių tarpe, kalba angliškai. Todėl lietuviška šeima išvijoje yra svarbiausias atramos taškas tautybei išlaikyti; organizacija ir mokykla yra tik pagalbinės priemonės monės.

Tautinio auklėjimo ir sąmoningumo problemų didėjimas glūdi ne vien jaunime, šeimoje, bet ir mums, suaugusiems. Suaugę girdime vaikus kalbant angliškai, bet visai nereaguojame, net piršto prie lūpų nepridedame. Dažniausiai nudaudame, kad negirdime ir nematome.

Tėvai nusprendžia, ar jų vaikas lankys lietuvišką mokyklą, ar nelankys; priklauso organizacijai, ar nepriklauso; namie su vaiku kalbės lietuviškai, ar nekalbės. Todėl mes, priimdami naują vilkiuką ar paukštytę, neturėtume varžytis, bet priešingai, tėvams pasakyti, kad stengiamės visi lietuviškai kalbėti, kad prašome tėvų savo skautukui padėti. (Neužmirškime pasiklausti, ar skautukas lanko lietuvišką mokyklą; jei taip, pagirkime, jei ne, patariame, kad lankytų). Dar geriau būtų, kad Sąjunga turėtų bendrą raštą tėvams. Tada tėvai žinos, ko LSS siekia, kokios jų — tėvų — pareigos ir kokia talka lietuviškam-skautiškam kelyje iš šeimos reikalinga.

Būtina Sąjungai susirūpinti naujų leidinių leidimu. Reikia pataisyti ir papildyti „Noru būti paukštyte“, „Noru būti skaute“ laidas. Tokias pat knygetes turėtų išleisti ir Brolija vilkiukams ir skautams. Jos naudingos ne tik skautukams, bet ir tėvams. Prieš patyrimo laipsnių egzaminus sunkiai kalbantiems lietuviškai vadovai turėtų nebijoti įduoti egzaminų lapą ir, pabraukę sunkiasias dalis, paprašyti, kad su tėvų pagalba skautukas galėtų pakartoti ir būti padrasintas.

Prieš kelerius metus pakeitėme programas, bet per mažai skyrių vedėjai vadovams suteikė medžiagos. Kol išeis nauja laida „Skautybė lietuviškai“ ir „Skautybė berniukui — lietuviškai“, galėtume pasinaudoti „Skautų aidu“ puslapiams. Žurnalo viduryje įdėjus išimamus, išplėšiamus lapus (kaip kad yra mokyklų pratimuose), ten, kas mėnesį skiriant vienai šakai ar visų šakų vedėjams paskyrus po lapą, draugininkams pagal programas būtų duodama kondensuota medžiaga, terminų žodynėlis, sueigų pavyzdžiai ir t.t. Tuos lapus išėmę, jie galėtų suvesti ir pasidaryti knyga, kuria galėtų naudotis draugovės skautukai. O laukiant po 5 ar 10 metų išeinančio vadovėlio, mes ne tik apsunkinam vadovus, bet nuskriaudžiame ir mūsų skautukus.

(Bus daugiau)

REMKIME KILNIAS PASTANGAS

Vydūno Jaunimo fondas jau arti 30 metų be didelio garsinimosi ar nuolatinio aukų prašymo dirba vertingą lietuviškos darbas. Vien šiais metais iš šio fondo jaunimo reikalam buvo paskirta 30,000 dolerių suma. Vydūno Jaunimo fondas buvo įsteigtas tikslu remti studijuojančių lietuvių jaunimą. Tai linkme veikiama ir šiandien — teikiamos paskolos studentams, duodamos negrąžinamos stipendijos studijuojantiems lietuviams, remiami kiti vertingi jaunimo lietuviški užsiėmimai. Fondo pajamas sudaro aukos už kasmet išleidžiamas ir tautiečių tarpe išplatintas kalėdinių sveikinimų korteles, bei pavienių asmenų aukos.

Šiemet išleistas 16-kos kortelių rinkinys jau išsiuntinėtas nuolatiniams jų parei-

kalautojams. Vydūno Jaunimo fondas kreipiasi į visas skautiškas šeimas ir „Skautybės kelio“ skaitytojus, kviedamas prisidėti prie fondo darbo, užsisakant bent po vieną komplektą kortelių, kreipiantis į VJ Fondo reikalų vedėją K. Ambutą, 3333 West 64th Street, Chicago, Ill. 60629, U.S.A.

Šių metų kalėdinių sveikinimų kortelių paruošimo ir išsiuntinėjimo darbą nuosirdžiai atliko ASS Los Angeles, Calif. skyrius, vadovaujant fil. Giedrai Gustaitėi. Jiems visiems už tai priklauso skautiškas Ačiū!

Naujojo rinkinio kortelės yra techniškai gerai atliktos ir patrauklios savo subtiliu spalvingumu ir grynai lietuviška tematika. Šiais metais jie sukurti ne dailininkų, bet mūsų liaudies meną puoselėjančių ir jam naujų išraiškų ieškančių kūrėjų, naudojant natūralią gamtinę medžiagą — šiaudus. Rinkinį sudaro: Aušros Vartų Marijos šiaudinis montžas ir tautinių raštų montžas, sukurta Sibiro tremtinio-kalnio, Uršulės Astrienės „Šiaudinukas“ ir Elenos Lembergienės „Šiaudiniai eglutės papuošalai“. Šių kūrinių foto nuotraukas atliko Vincas Stokas ir Giedra Gustaitė.

Visi kviečiami paremti VJ Fondo vykdomą lietuvišką darbą.

SKAUTININKŲ DRAUGOVĖS SUEIGA

Chicagos skautininkų draugovės sueiga įvyks pirmadienį, gruodžio 8 d., 7:30 val. vak. sesės Marytės Ročkuvienės namuose, 2901 W. 71 Street, Chicagoje. Visos skautininkės yra maloniai kviečiamos dalyvauti. Bus svarstomi aktualūs reikalai.

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

• RŪPESTINGAI ISPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

D. KUHLMAN, B.S. Registruotas vaistinininkas

Atidara šokiadieniai nuo 2 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sėkmadieniai nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

Tel. — 476-2206

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Padangos. Priekinių ratų reguliavimas ir balansavimas. Stabdžiai. Durtuvai. Išmetamieji vamzdžiai ir kiti pataisymai. FIRESTONE TIRES. Wheel alignment and balancing. Brakes. Shock absorbers. Mufflers and pipes. Tune-ups. Lubrication. Change of oil and filters.

COUNTRY AUTO AND TIRE SERVICE

2423 West 59th Street — Tel. GR 6-7777

Veikia nuo 7:00 val. ryto iki 8:00 val. vakaro.
Šventadieniai uždaryta — Sav. MIKAS ČESAS
Šeštadieniai nuo 7:00 val. ryto iki 4 val. popiet.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays. Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$40.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$38.00. Foreign countries \$40.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Kanadoje	40.00	22.00	15.00
Užsienyje	40.00	22.00	15.00
Kitur	38.00	20.00	13.00
Savištinis	25.00	15.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudoję straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

“DAGIO DYGLIAI”

Okupuotos Latvijos satyros ir humoro žurnalo „Dadzis“ (dygliai) stebisi Rygos autobusų parko operatyviais darbuotojais, kurie rezervines dalis iš Kuibysovo į Rygos aerodromą atgabeno per keletas valandas, bet iš aerodromo iki autobuso parko Rygoje krovinį nugabeno per aštuoniolika dienų... (t)

Advokatų Draugija
VALDEMARAS BYLAITIS
IR
VINČAS BRIZGYS
Teisinių daktarai
2458 W. 69th St., Chicago, Ill.
Vini tel. 775-8000
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 — 5:00
val. popiet. treč. ir šešt. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400

Val. pagal susitarimą; pirm., ir ketv. 1-4 ir 7-9; antr., ir penkt. 10-4; šešt., 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMAT, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112

Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šešt., 10 iki 1 val.

APSAUGINIS EKRANAS

Mokslininkai inžinieriai parengė metodą sukurti apsauginį ekraną, kuris apsaugotų nuo neutronų ir gama spindulių. Į 15 tūkstančių laipsnių plazmos srovę įvedami karšto milteliai, kurie lydos ir nusėda ant reaktoriaus konstrukcijų elementų. Apsauginio apvalkalo storis gali būti koks nori. Vienarūšis tokios medžiagos 5 mm sluoksnis savo apsaugos savybėmis prilygsta 2 metrų storio betono sienai.

jm.

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet.

Tel. Reliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪKIJŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street

Val. Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt., 2-5 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Eglin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 372-5222, 236-6575

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
Chicago, Ill. 60602
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet. ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

Ofiso tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt., 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽLIOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7 — šeštadienis pagal susitarimą.

POGRINDŽIO PRAŠYMAS IŠEIVIJAI

1979 m. vasarą Vakarų pasiekęs pagrindinio Lietuvos leidinio „Alma Mater“ Nr. 3 buvo nemaža staigmena daugeliui pogrindžio stebėtojų. Tame leidinyje, kad ir trumpai, bene pirmą kartą savilaidininkai atkreipė dėmesį į specifinį išeivijoje vykstantį įvykį, būtent Pasaulio lietuvių jaunimo ketvirtąjį kongresą. Tas geros kloties linkėjimas Kongresui ir prašymas sveturių lietuvių jaunimą „atsiliepti į pavergtos tėvynės gyvybinius reikalus“ stipriai paveikė Jaunimo kongreso atstovus. Jų nutarimuose atsispindėjo rūpestis pogrindžio spauda, o IV PLJK laisvės pogrindžio spaudos leidėjams rašyta: „Jums galbūt sunku įsivaizduoti, kokią didelį poveikį turi Lietuvos pogrindžio spauda Vakaruose gyvenančiam lietuvių jaunimui... tikimės, kad („Alma Mater“) sveikinimas yra tik pradžia Lietuvos ir išeivijos lietuvių jaunųjų kartų dialogo. Esame įsitikinę, kad laikas yra tam pribrendęs. Tikimės, kad jūs išgirsite. Tikimės, kad jūs išgirsite mus“.

Turbūt „Alma Mater“ redaktorius Audrius Vientautas (slapyvardis?) nesitikėjo tokio ryškaus atgarsio po gana kuklaus sveikinimo. Turbūt pamatė, kad straipsniai, prašymai ir raginimai kažkokiai masei, kurią vadina išeivija, mažiau paveikia negu trumpas, aiškus kreipimasis į vieną grupę. Atrodo, kad išeivijos jaunimo atsiliepimas paveikė „Alma Mater“ redaktorių, kuris patiekia savo mąstymus Kongresui pasibaigus (žr. „Draugo“ lapkr. 28 ir 29 pirmą psl.).

Iš viso „Alma Mater“ straipsniai, labiausiai įstrigę tokia pastaba: „Nedaug mes žinome apie kongreso darbą: tiek, kiek pranešdavo užsienio radijas. Neturime dar kongreso priimtų rezoliucijų bei kitokios svarbios medžiagos, įgalinančios mus teisingai suprasti visą kongreso poziciją reikšmę, bet tikimės, kad artimiausiu metu bus surasti būdai mus supažindinti su kongreso veikla“.

Vėliau straipsnyje rašoma: „Tai, kad iki šiol neturime kongreso darbo medžiagos, rodo, kad esama ne tik reikiamo atsargumo, bet ir nemažai abejingumo. O galimybių buvo! Trūko tik pastangų, greitos orientacijos“.

Tokios pastabos iš karto gal niekieno per daug nepaveikia. Jei kas ir nuosekliai skaito pogrindžio spaudos ištraukas, spausdinamas „Draugo“ pirmajame puslapyje, turbūt

nesuvokė tokių pasisakymų reikšmės. Daugelis turbūt pasižiūrėjo, kaip į dar vieną pogrindžio dokumentą, atsiliepiantį į Kongresą, vykusį kažkada 1979 metais.

Bet pažvelkime dar kartą. Pogrindžio spauda ne daug kas išeivijoje domisi. Žinoma, per minėjimus primygtinai minimi tautos didvyriai, kurie aukojasi ją leisdami. Kartkartėmis „išpopuliarėja“ viena kita kalinamo asmens pavardė. Bet tokius, kurie iš arčiau pažvelgtų į pogrindžio spaudoje spausdinamas idėjas, galima turbūt ant pirštų suskaičiuoti.

Štai „Alma Mater“ kreipiasi į išeiviją ir prašo IV PLJK nutarimų, nes niekas nepasirūpino į Lietuvą jų nuvežti. Pasirodo, Lietuvai svarbios ir mūsų idėjos. Lietuvai (ar bent jos jaunesniems pogrindžio darbuotojams, kaip atrodo iš „Alma Mater“) svarbu pradėti dialogą su išeivija. Toks viešai paskelbtas prašymas pogrindžio spaudoje yra gana retas.

Pereito Jaunimo kongreso nutarimai, ne kaip ankstyvesnė, buvo platus dokumentas, nurodantis išeivijos jaunų žmonių nusistatymus įvairiausiais klausimais. Tikrai būtų buvę įdomu paskaityti, ką Lietuvos jauni žmonės apie juos galvoja.

Šiame „Alma Mater“ numeryje yra leidėjų padėkos ir atsisveikinimo žodis. Sakoma, kad tai paskutinis numeris, nes juo baigiamas užsibrėžtas tikslas: paminėti Vilniaus Universiteto jubiliejų. Tačiau užsimenama: „Kaip bus ateityje, dabar nelengva prognozuoti. Žinome tik, kad niekas nesijaučia jau atlikęs „savo darbą“ ir „galis ramiai ilstis“... O forma — ne tiek svarbu...“

Tai, gal kas nors iš šimtų, važiujančių kasmet į Lietuvą, pasirūpins „nausios formos“ darbuotojams ar kitiems pogrindžio spaudos leidėjams nuvežti ne tik PLJK nutarimus, bet ir PLB ar Vliko seimų rezoliucijas, atsisveikinimus ir kitokią medžiagą. Toks patarimas duotų Lietuvai šiek tiek pilnesnį vaizdą apie išeiviją, o mums, dažnai apsisukusiems 40 metų skraiste, būtų ne tik įdomu, bet ir naudinga sužinoti, ką Lietuva svarsto apie mūsų specifiskus reikišnius.

Anot „Alma Mater“: „Neturime būti vien šalti stebėtojai. Jūs rūpesciai — mūsų rūpesciai“. Tie žodžiai tinka ir viešiesiems, ir kitiems.

eps

ELEKTROMAGNETONIAI LAUKAI IR SVEIKATA

Gydomi magnetinės pradėtos naudoti anksčiau, negu kompasas pasaulio šalims nustatinėti. Apie susirgimų ir atmosferos reikišnių ryšius rašė Hipokratas, o vėlesniais amžiais vis labiau domėjosi meteorologinių ir atmosferos sąlygų poveikiu žmogaus sveikatai. Po to buvo pradėti mokslininkų intensyvūs tyrimai ir pastebėta, kad maro, choleros, difterijos, gripo ir kitų infekcinių ligų epidemijos sutampa su saulės aktyvumo periodais. Dabar jau pagrįstai tvirtinama, kad tokių reikišnių priežastis yra elektromagnetinės audros, kylančios saulės aktyvumui padidėjus. Nustatyta, kad tais laikotarpiais pagausėja susirgimų nervinėmis, psichinėmis ir širdies-kraujagyslių ligomis bei mirtys. Pasak tyrėjų, ne tik žmonės, bet ir žemesnieji gyvūnai panašiai reaguoja į spontaniškus pakeitimus biosferoje.

Tiriant gyvūnų reikišnius,

J. M.

VL. ŠAKALIO ŽODIS NUSKARDĖJO PO EUROPA

JUZAS PRUNSKIS

Lietuvių grupė Madrido demonstracijoj dėl Lietuvos laisvės, atidarant Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferenciją lapkričio 11 d. Demonstracija vyko Puerta Moros aikštėje. Iš kairės: Jonas Simanavičius, dr. K. Bobelis, Vladas Šakalis, A. Mičiūdas, dr. J. Genys ir dr. K. Jurgėla.

Labai žymiai Madrido konferencijos metu lietuviškiems reikalams pasitarnavo Vladas Šakalis. Jis čia atvyko Vliko, Balso ir Alto pastangomis.

Prieš valstybių konferenciją rusų ir ukrainiečių disidentų grupės, kurios budi dėl Helsinkio susitarime paskelbtų teisių įgyvendinimo, sušaukė spaudos konferenciją. Visi kalbėjo apie žmogaus teises, o Šakalis pabrėžė, kad tautų teisė yra viena iš pagrindinių teisių. Rusai niekada nepažįs žmogaus teisių, kol neatsisakys kolonijalizmo. Rusai pasiryžę laikyti kolonijas ir todėl žmogaus teisių jie ir negali gerbti. Šakalis priminė ir persekiojamuosius estų disidentus, kurie yra uždarinėjami į beprot-namius.

Per televiziją

Ispanų televizija pakvietė šis atstovus: žydą, rusą, lenką, lietuvių, armėnų, ukrainiečių ir Krymo totorę. Čia buvo Edv. Kuznecovas, A. Ginsburgas, P. Grigorienko, B. Torunčik, A. Seimuraitovs, o taip pat ir mūsų Vl. Šakalis. Totoriai kalbėjo apie genocidą, apie Helsinkio grupių persekiojimą ir t.t., o Vl. Šakalis kalbėjo apie Molotovo-Ribentropo sutartį, kuri ir buvo II pasaulinio karo priežastis. Iš karo sukėlė rusai vieninteliai liko nenubauti. Priešingai žmonės, kurie iškelia tą rusų nusikaltimą, yra areštuojami.

Su vokiečių žurnalais

Vokiečių žurnalistas, atsilankę į latvių būstinę Madride, rado Vl. Šakalį ir su juo pasikalbėjo. V. Šakalis pažymėjo, kad Molotovo-Ribentropo sutartis ir dabar sudaro vokiečių vyriausybės kaltę. Vokiečiai tylėdami pridengia ir kitą nusikaltimą. Vokiečiai turi

paskelbti negaliojančią nuo pat pasirašymo Molotovo-Ribentropo sutartį, tada nebūtų patogu ir Maskvai ją palaikyti, jos vaisiais naudojantis. Vokiečiai atlygino eilei tautų, o lietuviams, pabaltiečiams nebuvo jokio atlyginimo, vis dar palikomi Molotovo-Ribentropo sutarties padariniai. Tą Šakalis pareiškė su kaltinimais vokiečiams žadėjo paskelbti „Die Welt“ laikraštis, kaltindamas dabartinę Vokietijos vyriausybę dėl šio nacių nusikaltimo tęsimo.

„Freedom Appeals“ straipsnis

Šią mintį apie Molotovo-Ribentropo sutartį ir reikala paskelbti negaliojančia, Vl. Šakalis išskėlė ir specialiam, prieš Madrido konferenciją paruoštamam, straipsnyje „Už tuos, kurie negali kalbėti“. Straipsnis buvo išspausdintas leidinyje „Freedom Appeals“, kovų dėl laisvės dokumentacijoje, leidžiamame Freedom

Artūras Mičiūdas, Argentinos TELAM politinių žinių agentūros skyriaus vedėjas (kairėje), Madride pasikalbėjimo su Vladu Šakaliu, apie kurio pagėimiją, persekiojimus ir kitus nuotykius Artūro Mičiūdo pastangomis plačiai paskelbė Ispanijos ir Argentinos spauda ir televizijos stotys.

House, 20 W. 40th St., New York, N.Y. 10018. Šiame straipsnyje Šakalis išskėlė reikalavimą, kad būtų atšaukta Molotovo-Ribentropo sutartis, kad būtų grąžinta tautoms laisvė. Šakalis tame straipsnyje reikalavo paleisti Terleckį, Sasnauską, Statkevičių, Čekanavičių ir kt. Kelė reikalą ginti ir globoti areštuotųjų šeimas.

Kai buvo pabaltiečių demonstracija Madride, Vl. Šakalis davė interviu apie Lietuvos padėtį sovietų okupacijoje ir pabrėžė, kad Vakarų komunistai yra arba niekšai, arba naivuoliai.

Dienraštis „El Alkazar“ įdėjo tą pasikalbėjimą per keturias skilts su Vl. Šakalio nuotrauka, aprašydamas jo išvykimą iš Lietuvos kančias okupantų priespaudoje.

Su disidentais

Vl. Šakalis Madride susitiko su kai kuriais disidentais, su kuriais buvo drauge kankinamas kalėjime. Pvz. su Kuznecovu buvo kalinamas Mordovijoje.

Su juo, žydu, kalbėdamas palietė žydų-lietuvių santykių klausimus. Buvo išryškintas reikalas kreipti abiejų tautų santykius švelnesne kryptimi, jungiant jėgas prieš komunistinę prievartą.

Pabaltiečių spaudos konferencija

Madride buvo pabaltiečių sušaukta spaudos konferencija išsklaidyti Vl. Šakalio pranešimo. Susirinko pilna Tarpautinio spaudos klubo salė ispanų ir užsieniečių korespondentų. Šakalio žodžius ir anglų kalbą vertė dr. K. Sidlauskas, o ispanų kalbą — A. Mičiūdas.

Vl. Šakalis pabrėžė, kad Europos saugumas neįmanomas be tautų laisvės. Kokia

gali būti kalba apie žmogaus laisvę, jeigu visa tauta pavergta. Kalbant apie žmogaus teisių pažeidimus, reikia žiūrėti į jų priežastis, gi priežastis yra Sovietų kolonijalizmas, kurio pradinį pagrindą sudarė Molotovo-Ribentropo sutartis. Savo tylyjimu Vakarų Vokietija įgalina nuslėpti didžiausią Sovietų nusikaltimą, kuris rėšasi su Molotovo-Ribentropo paktu ir kuris tebetęsiamas toliau. Molotovo-Ribentropo paktas vienintelė Hitlerio sutartis, kuri ligi šiol vis dar neprarado juridinės galios. Demokratinėse valstybėse politika priklauso nuo viešosios nuomonės, o ją formuoja spauda, dėl to spauda turi ypatingą uždavinį.

Jungtinės tautos imasi užtarti ir laisvinti buvusių kolonijų kraštus, o nepaiso buvusių Tautų Sąjungos narių, nepriklausomų valstybių, kaip Lietuvos. Mes gi nekalti, kad gimėme ne neigrais. Keista dviguba moralė.

Šiuo metu didžiausias pasaulyje kolonijalizmo židinys yra Rytų Europoje ir iš kolonijalizmo sistemos kyla didžiausias pavojus pasaulyje.

Atsakinėdamas į klausimus V. Šakalis pareiškė, kad iš 8 Helsinkio komiteto narių Lietuvos vienas uždarytas psichiatrinę ligoninę, trys areštuoti.

V. Šakalis pasakojo, kad būdamas lageriuose sutiko buvusį Ispanijos raudonųjų ir jų vaikų.

Tarp politinių kalinių ukrainiečių yra apie 40%, nors ukrainiečiai tesudaro 20% Sov. Sąjungos gyventojų. Juri Sukevič sėdi kalėjime jau 30 m. vien už tai, kad jo tėvas vadovavo ukrainiečių laisvės kovotojams. Vaikas buvo įkalintas, kai turėjo tik 15 m.

Vakarai dar vis nenubūdę. Atrodo, kad reikia naujo Pearl Harbor, ir Sovietų Sąjungą planuoja tą įvykdyti.

Vl. Šakalis pasakojo sutikęs kalinių ir iš satelitinų kraštų, išskyrus Kubos ir Vietnamo. Buvo kalinamų lenkų, vengrų, kiek mažiau bulgarų.

Sovietų lageriuose politinių kalinių padėtis blogesnė už kriminalinių. Rusai kriminalinius laiko savais, o politinius — banditais. Buvo vokiečių, kurie niekada nebuvo Rusijos piliečiai, o jie buvo nubauti už tėvynės — Sovietų Sąjungos išdavimą.

Nemažai vengrų po 1956 m. sukilimo buvo išvežti į Krasnojarską. Tarp jų buvo ir vaikų 14 m.

Pasakodamas apie bėgimo išgyvenimus, Vl. Šakalis pareiškė, kad, patekęs į Švediją ir ten uždarytas, tik per tris dienas suprato, kad nėra viešbuty, o kalėjime.

Šią savo mintį apie Molotovo-Ribentropo pakto Vl. Šakalis ryžtingai išdėstė ir Vokietijos atstovui.

Zodis į Lietuvą

Vl. Šakalis, drauge su dr. K. Sidlausku, A. Mičiūdu ir kun. J. Prunskiu, rašė savo pareiškimus transliacijoms į Lietuvą per Radio Liberty ir telefonu visų keturių pareiškimai buvo įrašyti ir Vatikano radijo programai.

Kita proga pasikalbėjimo su ispanų laikraštininku Vl. Šakalis pateikė duomenis, kaip ispanų vyriausybinių tikrėjų šeiminkai buvo bolševikai.

Yra rusų kalba parašyta lietuvių Vaupečo knyga „Audingose kryžkele“, kur išryškina, kad KGB buvo tikrieji ispanijos raudonųjų šeiminkai. Vaupečas 1920 m. pradėjo kovoti prieš savo tėvynę. Mes gi nekalti, kad gimėme ne neigrais. Keista dviguba moralė.

Yra rusų kalba parašyta lietuvių Vaupečo knyga „Audingose kryžkele“, kur išryškina, kad KGB buvo tikrieji ispanijos raudonųjų šeiminkai. Vaupečas 1920 m. pradėjo kovoti prieš savo tėvynę. Mes gi nekalti, kad gimėme ne neigrais. Keista dviguba moralė.

Vl. Šakalis, suartėjęs su disidentais, kalbėjo su žuvusio Amalriko žmona ir su kitais vaizavusiais, ir visi patvirtino, kad vis dėl to tai buvo tikrai nelaimingas atsitikimas. Amalrikas, važiudamas iš Paryžiaus, vairavo automobilį 26 valandas, buvo pervargęs, o slidžiame kelyje jo automobilis, gal jam prisiūdas, metėsi į priekį, kelio pusę, kur jį užgavo sunkvežimis.

Darbininkų biuras už Balį Gajauską

Okupantų kalinamo Balio Gajausko giminaitė Bronė Gajauskienė, gyvenanti Santa Monica, Calif., gavo raštą iš Tarpautinės laisvųjų darbo unių konfederacijos Briuselyje, Belgijoje, kad jie susirūpinę B. Gajausko likimu ir tuo reikala veikia išvien su Amnesty International sąjūdžiu.

Darbininkų unių konfederacija Paryžiuje pasiuntė Sovietų Sąjungos Aukščiausiąjį Tarybai raštą, protestuojant prieš Balio Gajausko kalinimą. Rašte, pažymima, kad vardan milijonų savo narių, darbininkų konfederacijos biuras reikalauja neatidėliojant suteikti laisvę asmenims, kurie nepadarė jokio nusikaltimo yra kalinami lauzant tarptautinių žmogaus teisių nuostatus, kuriuos Sovietų Sąjunga yra pasirašiusi ir ratifikavusi.

DAR KARTĄ VIENOJE

JUZAS TOLIŠIS

5

Karas yra keisčiausias pokštinnikas — Arūnas atsakė, nuvožė nuo jos galvos korporacinę kepuraitę ir pabučiojo į plaukus. Paskui juodu nutarė nusileisti prie Dunojaus ir pažūrėti iš arti pasroviui skubančių baržų. Jiems tuokart turbūt susimaišė. Galėjo nuvinguoti takeliais, bet juodu nušluotė tankynę tiesiai žemyn, pro slauti išbėgusias liepas, per uolų atbrailas, braudamiesi krūmais ir juokaudami. Pasislėpė ir žydioji vaga ir Vengrijos stepės, bet ar jiems tai rūpėjo?

Mažoji aikštelė Anna apriso jam ranką. Arūnas buvo nusirėžęs į akmenį visą alkūnę. Juodu susėdė žolę, užvertę galvas ieškojo akimis Dunojaus — anas turėjo būti kažkur netoliese.

Pro tankynę nieko nesimatė. Tik šviesus dangaus lopelis ir saulėje mirguliuojančios liepų kepurės. Anna žvelgė į jas, o akys žerėjo tuo pačiu nesu-prantamu virpesiu kaip ir anų viršūnė. Arūnas pasilenkė ir pabučiojo visą liepų ilgesį. Paskui lūpas — Anna nesipriešino.

Nuo pakrantės ataidėjo trys trumpi garlaivio riktėlijai, srove spėriai yrėsi baržos, o spinduliai jau vos lietė liepų skiauteres. Arūnas tik šią akimirką visa tai atkuri. Anuomet jų negirdėjo — nei garlaivio, nei baržų. Juto tik stipriai plakantią savo širdį, ir kartį, kuris dvelkė nuo Annos krūtinės.

Iki pat prieplaukos juodu nepratarė nei žodžio. Kai perbėgo uosto aikštelę, jau buvo sūtemė. Tramvajus į miestą atvežė prieš patį vidurnaktį. Weidlis rytą jaus diena...

— Nenoriu į Kahlenbergą, pavargau, — jis išgirsta žmonos balsą. — Vaziuok tu vienas, aš eisiu pasidairyti po krautus.

Vestibiulio prietamsyje Arūnas vos įžiūrė jo veido profilį, bet balsu suabejoja: nuovargis ar moteriška ambicija? Gal ir nereikėjo sakyti apie merginų atimtas kepuraites, nors tai tik niekutas. Gal anoji piccolo ir šiandien tebekęps ten aikštelėje?

— Gerai, — jis sutinka, — einam persirengti, palydėsiu tave į krautus. Kahlenbergas nepabėgs.

Ju 'u kyla kultuvu, livrėja šaukia viešbučio aukštus, kad ją kur devynios — Arūno akys vėl mirga rausvoji piccolo. Kepuraitė beveik ranka pasiekiamą, iš po jos drimba šviesios keltuvinių garbanos, nūnai Arūnai vėl primenantis bendrakursį.

Sutarton kavinėn nespėjau, kolega Weidl! Buvo jau vėlu, Anna turėjo grįžti namo. Tu žinai, koks krienas jos tėvas.

Žinau, cha, cha, cha! Bet už kepuraitę korporantai nedovanos, aš nemispirksi, cha, cha...

Pasiutėlis tas Weidl!

Kai juodu aplėdė kultuvą prieina savąjį kambarį, rakinant duris, žmona taria:

— Ar tau bus įdomūs skrybielių salonai? Žadėjai juk savo kolegą aplankyti. Koks gi jo vardas?

— Weidl... Karolis.

— Vaziuok pas jį, Arūnai. Aš ten būsiu visai nereikalinga. Susitiksime vakare viešbučio valgykloje.

— Gal reikėtų, — atsako daktaras abejingai, bet krūtine užteli toks smagus jausmas, kad jis tuoj

prideda: — kažin, ar atpažins mane tas senas ožys?

Jis numeta kaklaryšį, išnyra iš švarko ir užsimeta lengvą megztuką. Gal piccolo kepuraitę iš keltuvinių pasiskolinti, ar nebūtų juoko! Paskui nusukba vėl žemyn, nutveria telefonų knygą ir pasineria pavardžių reizinėje. Weidl... Karl... Dr. Wiener Ring, numeris. Dieve mano, argi niekas nepasikeitė per šį dvidešimtmetį?

Kai taksi privažiuoja prie viešbučio durų, Arūnas išskuba spartų žingsniu, o išokę vidun duoda soferiui smulkiausias informacijas:

— Iki Šūberto paminklo, už ano ketvirtas namas. Priekyje kupolas su šventojo statulėle.

Kazin kuo tapo Weidl — chirurgu, vaikų specialistu, vidaus ligų? Žadėjo dirbti tyrimo darbą universitete. Tikriausiai ten ir liko tas mokslinė žiurkė. Bet tai juk šiuo momentu nesvarbu. Arūnai reikia žinios apie Anną. Juk ji yra toji, kuri nepalaidžia Arūno visą dieną.

Aną lėtingą naktį geležinkelio stotyje vienu akimoku nutrūko visi ryšiai. Juodu perono grindiniu atskubėjęs Karlas atnešė paskutinę žinią. Karo meto netikėtumai sujaukė tuokart visus asmeninius tvarkasčius. O gal Arūnas suklydo todėl, kad tuo momentu pritrūko ryžto?

— Mes jau čia.

Cinktelėja kilometražo dėžutė, vyrukas iššokęs laukan atveria duris.

Kupolas anapus pievelės nepasikeitęs, — baltas marmuras žeri pavakario žaizdore, šventasis Steponas atrodo dar guvesnis negu kadais.

(Bus daugiau)

Kristinos Parėštytės ir Viktoro Nako vestuvės

Kristina ir Viktoras Nakai

Gražu matyti jaunuolius priimančius moterystės sakramentą, gražiau — savus lietuvius, bet už vis gražiausia stebėti į akademines vestuves. Tokios vestuvės įvyko lapkričio mėnesio 8 dieną Lietuvos Kankinių šventovėje Missi sauga, Ont., Canada.

Jaunoji, Kristina Parėštytė, gi musį Anglijoje, 1957 metais atvyko į Hamiltoną, Canada. Čia baigė gimnaziją ir universitetą. Toronto universitete įsigijo rusų kalbos ir literatūros magistrą ir dabar beieigianti toje pačioje srityje doktoratą. Įėjus išsilavinimo požiūriu Kristina tęskti skirti į moterų akademinių kategorijų, tai tautinių požiūriu, į pačių tauriausių lietuvių rinktinę. Jos jaunystė praleista su lietuvių lietuvių puoselėti. Ji Hamiltono ne baigė lituanistinę mokyklą, dainavo Hamiltono lietuvių chorą "Aidas", o vėliau mokytoja buvo Hamiltono ir Toronto lituanistinėse mokyklose. Ji rado laiko ir PLJS, įkorpama net į centro valdybą. Dabar bendradarbiauja lietuvių spaudoje, kartu būda ma žurnalo "Laiskai lietuviams" redakcinio kolektyvo nare.

Nemažiau į priekį pasistūmęs, bet vengias pjedestalo yra jaunas, Viktoras Nakas. Tai žurnalistas Alfonso ir Bronės Nakų sūnus, daug gerų brožių paveldėjęs iš tėvų. Jis gimė, augo ir jaunystę praleido Detrote. Politinius mokslus ir istoriją baigė Michigano universitete, Ann Arbor, Michigan.

Kaip kiekvieną politiką, taip ir Viktorą viliojo Washington D. C. Ko siekė, tą ir pasiekė. George Washingtono universitete Viktoras gavo stipendiją ir jau bebakią istorijos doktoratą.

Didelio dėmesio verta jo veikla lietuviškosios politikos dirvose. Viktoras pačioje jaunystėje pradėjo reikštis moksleivių ateitininkų veikloje, pasiekdamas net centro valdybos vicepirmininko postą. Paskutiniaisiais metais jis daugiausia reikiąsi Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungoje ir buvo jos vicepirmininku politiniams reikalams. Šios pareigos jį įtraukė į 1977 metų rudens Pabaltijo jaunimo demonstracijos planuotojus ir pagrindinius vykdytojus. Šios demonstracijos pasiekimas ir kita Viktoro Nako pozityvi veikla jaunimo gretose buvo įvertinta iškiliausio jaunolio premija, skirta Dr. E. Kriaučeliui. Žinoma, tas ji dar daugiau paskatino politinei veiklai. Nors ir būdamas labai užimtas doktorato baigimu, Viktoras visgi rado laiko dalyvauti ir

tos servetėlės, tai ne lūpų šluos, bet balsavimui... Ar ne originalus puotos apipavidalinimas? Tuo pačiu jau visa tolimesnė oficialioji puotos dalis įgavo suvažiavimo atmosferą. Iškilusius oficialiųjų palydos dalyvių pristatymą ir kitų garbės svečių supažindinimą, pasidarė aišku, kad tai iš tikrųjų yra savotiškas jaunųjų lietuvių akademikų — po litikų suvažiavimas. Tą liudija ir šios pavardės: PLJS buvusi pirmi ninkė Gabija Juozapavičiūtė, Lina Kojelis, kun. dr. R. G. Šarauskas, o jų visų priekyje — Kristina ir Viktoras Nakai. Programoje teko išgirsti daug švelnaus akademiško juoko. Išskirtinio dėmesio verta "Telegrama iš Lietuvos", tarsi gauta per programos vedėją:

Mielas Viktorai,

Tamstos vestuvėms, be abejo labiausiai džiaugiuosi aš. Tik tuo si, kad nuo dabar tu visą savo energiją nukreipsi į savo buitinius reikalus ir daugiau demonstracijų ir man nemalonumų prieš mano vyresnįjį brolių nebedarysi.

Petras Griškevičius,

Lietuvos KP Centro Komiteto pirmasis sekretorius

Prie visų sveikinimų ir mes jungiamės ir linkime jums, Kristina ir Viktorai, prieš nieką nesilankyti ir būti sau ir tėvynei žmonėmis. Mes džiaugiamės jūsų dabar veikla Lietuvoje ir tikimės, kad jūs ir toliau tik dar intensyviau ją tęsite, panaudodami sudarytus ryšius ir akademinis pasiekimus.

K. Karvelis

GYVNO PAZINIMAS IS CSU

Daugelis žvėrių turi ūsus. Visiems žinomi katės ūsai yra sutorėję plaukai, atliekantys lėtimo funkciją. Zoologai juos vadina vibrisais. Dabar gerai žinoma, kad vibrisus turi visi žinduoliai, o pagal jų skaičių galima net apibūdinti labai panašius žvėrių rūšis.

Visi vienos rūšies žvėrys iš pirmo žvilgsnio atrodo panašūs kaip du vandens lašai, o tyrinėtojams kartais reikia nustatyti atskirų žvėrių individualumą. Dažniausiai tai būtina, atliekant ekologinius tyrimus. Pagaliau 1970 m. du anglų tyrinėtojai K. Panikvikas ir Dž. Rudnay pastebėjo, kad pagal vibrisų skaičių

ir išsidėstymą galima atskirti ir pažinti stambius plėšriuosius žinduolius, pavyzdžiui, liūtus. Viršutinės lūpos ūsų eilės gerai matomos iš tolo, tad su 1% paklaida, galima atpažinti kiekvieną žvėrį iš 10 tūkst. individų. Liūtai taip pat prisileidžia stebėtojus arti, tad nesunkiai galima identifikuoti pagal ūsus.

Mšk.

Krikščionis be dorybių, tai riešutas be branduolio, tai šulinys be vandens.

K. Paltarokas

ALBINA KASUBIENE ŽIRGELIAI

Elėraščiai

Leidinyje didelio formato, 228 pusl. Elėraščiai mažiesiems ir paaugusiems ir pagal tematiką suskirstyti į penkis skyrius — Lietuva. Motinos diena. Pavasaris, Velykos, vasara, ruduo. Žiema, Kalėdos. Visko po truputį. Viršelis Viktoro Liaukaus. Išleido "Laisvoji Lietuva". Spausdino Morkūno spaustuve. Chicago-1980. Kaina su persiuntimu — \$5.85. Illinoisaus gyv. dar pridėda 30 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

CEMENT — SEWERS ROOFING ELECTRIC ROODING

All Types of Sewer Work.

Also Cement Work: Patios, Driveways, Sidewalks, Roofing & Chimney Work.

No job too small.

ALL WORK GUARANTEED.

TEL. — 788-9298

NAUJI AUTOMOBILIAI

Galiu padėti įsigyti naują automobilį (visų firmų) tiesiog perkant iš Detroito. Sutaupysit nuo \$700.00 ir daugiau, negu kad pirkumet pas Chicago dylerius.

VACYS

Tel. 312-436-9667

arba po 7 v. v. 769-6259

P.S. Jei neatsiliepia vienu laiku — skambinkite vėliau.

SOLENN CHRISTMAS NOVENA The more you honor ME... the more you will bless YOU

DECEMBER 17 to 25

The famous 300-year-old shrine of the Divine Infant of Prague, Czechoslovakia, is now behind the iron curtain. Therefore, a new NATIONAL SHRINE to the infant of Prague has been erected at Prague, Ohio, where hundreds of Americans make the monthly pilgrimages and novenas from the 17th through 25th for World Peace and Defeat of Communism—and the intentions of the individuals who participate.

Make your Christmas a happy one by offering the Christ Child a gift of your Novena of prayers. You can join this Christmas Novena by using the convenient petition form below. The private novena paper which you can say in your home will be sent to you. Please print name and address below.

☐ Employment ☐ Happy Marriage ☐ Return to Sacraments in the National Shrine ☐ World Peace

☐ Improved Health ☐ Thanksgiving ☐ Poor Souls

☐ Counsel in Decision ☐ Conversion to Faith ☐ Defeat of Communism

☐ Defect of Communism

My Christmas Gift to the Infant's Shrine

Name _____

Address _____

Mail promptly to: Shrine Director
NATIONAL SHRINE OF THE INFANT JESUS OF PRAGUE
Prague, Oklahoma 74864

Tarpautiniai Reprezentacinės Plokštelės

Atlieka: DALIA KUČENIENE

Akompanuoja: Enrique Arias

Pirmoje plokštelėje lietuvių kompozitorių kūriniai: Dvarionas, Gaizauskas, Karnavičius, Klova, Kuprevičius, Petrauskas, Žilėvičius.

Antroje plokštelėje pasaulinių kompozitorių kūriniai: Bellini, Dougherty, Gluck, Nin, Puccini, Stout, Wagner.

Viduje atskiras leidinyje su kompozitorių biografiniais duomenimis, dainuotojų kūrybų apibūdinimais ir pilniais dainų bei arijų tekstais.

Plokštelių Albumas gaunamas DRAUGE

Kaina \$14.00, su persiuntimu \$14.85

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI

Kreipkitės į

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road

Tel. — 767-0600

Independently owned and operated

Savininkas parduoda 2-ju butų namą Brighton Parke. Modernūs 2 butai po 5 kamb. Plius įrengta pastogė. Gerai išlaikytas. Garažas. Mažiau \$50,000. Skambinti 735-0529 arba 687-0910.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

Notary Public

2951 WEST 63rd STREET

Tel. 436-7878 ar 839-5568

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas

Draudimai — Valdymas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Av. — 778-2233

Primame MASTER CHARGE ir VISA

Telef. — WA 5-8063

M. A. SIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4250 So. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ ĮAKVETIMAI, PIDOMI FILIETYS, PRAŠYMAI ir kitokie blaiviai.

D. MESIO

NUMIZMATIKA

Jonas K. Karys

Zodinas, raštai. 340 pusl.

Kietai viršeliai. Kaina su persiuntimu \$16.00. Spausdino Immaculata Press, Putnam, Conn.

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI

Jonas K. Karys

Ostrublis, Ostmarkė, Aukštinis, Litas. Istorija ir Numizmatika (su 160 pav.) 255 pusl.

Spausdino Tėvų Pranciškonų spaustuve. Kaina su persiuntimu \$5.75. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629

Intymiausias melas paslaptis ir gilia gyvenimo išmintis vaizdingai atskleidžia klasikinės, pasaulinio žarso kūrybą

SEKSPYRO SONETAI

Į lietuvių kalbą pirmą kartą išvertė A. Tyrulio. Goethė, Šilerio, Dantės ir kitų klasikų vertėjas S. Sekspyro atvaizdu, autografu ir samia įžangine studija ir sonetų, pasiskelbimas 176 psl. Kietai viršeliai

Kaina \$3.00 Gaunama "DRAUGE"

Apsimoka skelbtis dien, DRAUGE nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. gi skelbtimų kaina yra visoms priimanoma.

MISCELLANEOUS

Įvairių prekių pasirašymas, notariatas ir mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 60 St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Telef. — 925-2737

Vytautas Valantinas

ALBIN BANY, Tel. 447-8806

NAMŲ APSILDYMAS

Įstatu naujus pečius ir vandens šildytuvus. Išvalau ir pakeičiu alyvinius pečius ir gazuinius.

ALBIN BANY, Tel. 447-8806

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5006

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEZINSKAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, IL 60632, tel. 927-5960

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Planuame ir vaikuojame visų rūšių grindis.

BUENYS — Tel. RE 7-5168

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Primame MASTER CHARGE ir VISA

Telef. — WA 5-8063

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.

Pardavimas ir Taisyimas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

Už apdraudę nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Telef. — GA 4-8654

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisyimai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks.

Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra.

Į automatą gali kviesti lietuviškai palikti pavarde ir telefonu.

SERAPINAS — 636-2960

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoti. Bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į "Draugo" administraciją visais panašiais reikalais.

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

LIETUVIŠKAS GALVOSUKIS

(Lithuanian Heritage - Jigsaw Puzzle)

Sudedamas Lietuvos žemėlapis iš 551 gabaliukų galvosuko formoje. Išleido Baltic Associate, Boston, Mass.

Mokyklinio amžiaus, jaunimui padės išmokti Lietuvos istoriją, atrasti jos žymiausias vietas, supažindins su jos garbiaisiais žmonėmis. Šis žaidimas tinka ne tik jaunimui, bet ir kiekvienam susauginam tinkamai praleisti laiką. Kaina \$12.95. Ekstra už persiuntimą, Illinois gyventojai pridėda 78 ct. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

ISIGYKITE DABAR

LIETUVIŠKAS GALVOSUKIS

(Lithuanian Heritage - Jigsaw Puzzle)

Sudedamas Lietuvos žemėlapis iš 551 gabaliukų galvosuko formoje. Išleido Baltic Associate, Boston, Mass.

Mokyklinio amžiaus, jaunimui padės išmokti Lietuvos istoriją, atrasti jos žymiausias vietas, supažindins su jos garbiaisiais žmonėmis. Šis žaidimas tinka ne tik jaunimui, bet ir kiekvienam susauginam tinkamai praleisti laiką. Kaina \$12.95. Ekstra už persiuntimą, Illinois gyventojai pridėda 78 ct. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

ISIGYKITE DABAR

LIETUVIŠKAS GALVOSUKIS

(Lithuanian Heritage - Jigsaw Puzzle)

Sudedamas Lietuvos žemėlapis iš 551 gabaliukų galvosuko formoje. Išleido Baltic Associate, Boston, Mass.

Mokyklinio amžiaus, jaunimui padės išmokti Lietuvos istoriją, atrasti jos žymiausias vietas, supažindins su jos garbiaisiais žmonėmis. Šis žaidimas tinka ne tik jaunimui, bet ir kiekvienam susauginam tinkamai praleisti laiką. Kaina \$12.95. Ekstra už persiuntimą, Illinois gyventojai pridėda 78 ct. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

ISIGYKITE DABAR

LIETUVIŠKAS GALVOSUKIS

(Lithuanian Heritage - Jigsaw Puzzle)

Sudedamas Lietuvos žemėlapis iš 551 gabaliukų galvosuko formoje. Išleido Baltic Associate, Boston, Mass.

Mokyklinio amžiaus, jaunimui padės išmokti Lietuvos istoriją, atrasti jos žymiausias vietas, supažindins su jos garbiaisiais žmonėmis. Šis žaidimas tinka ne tik jaunimui, bet ir kiekvienam susauginam tinkamai praleisti laiką. Kaina \$12.95. Ekstra už persiuntimą, Illinois gyventojai pridėda 78 ct. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

ISIGYKITE DABAR

LIETUVIŠKAS GALVOSUKIS

(Lithuanian Heritage - Jigsaw Puzzle)

Sudedamas Lietuvos žemėlapis iš 551 gabaliukų galvosuko formoje. Išleido Baltic Associate, Boston, Mass.

Mokyklinio amžiaus, jaunimui padės išmokti Lietuvos istoriją, atrasti jos žymiausias vietas, supažindins su jos garbiaisiais žmonėmis. Šis žaidimas tinka ne tik jaunimui, bet ir kiekvienam susauginam tinkamai praleisti laiką. Kaina \$12.95. Ekstra už persiuntimą, Illinois gyventojai pridėda 78 ct. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

ISIGYKITE DABAR

LIETUVIŠKAS GALVOSUKIS

(Lithuanian Heritage - Jigsaw Puzzle)

Sudedamas Lietuvos žemėlapis iš 551 gabaliukų galvosuko formoje. Išleido Baltic Associate, Boston, Mass.

Mokyklinio amžiaus, jaunimui padės išmokti Lietuvos istoriją, atrasti jos žymiausias vietas, supažindins su jos garbiaisiais žmonėmis. Šis žaidimas tinka ne tik jaunimui, bet ir kiekvienam susauginam tinkamai praleisti laiką. Kaina \$12.95. Ekstra už persiuntimą, Illinois gyventojai pridėda 78 ct. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

ISIGYKITE DABAR

LIETUVIŠKAS GALVOSUKIS

(Lithuanian Heritage - Jigsaw Puzzle)

KANADOS ŽINIOS

Hamilton, Ont.

ISPŪDŽIAI IŠ LIETUVIŲ DIENŲ HAMILTONE

Didžiausias Kanados lietuvių metinis renginys yra Lietuvos dienos. Šiemet jos surengtos Hamiltone, kuriame įvyko ir pirmoji Lietuvių diena. Atšvęsta si-dabrinė sukaktis ir iškili šventė buvo sukurta ne tik pavadinimu. Dalyvavo žymioji solistė G. Čapkauskienė ir torontiečiai solistai Ziemelytė ir Verikaitis, ge-riau Kanados lietuvių taut. Šo-kių ansambliai ir chorai, taut instrumentų orkestras iš Montre-alio ir kiti menininkai. Viso per 300 programos atlikėjų, apie 200 sportininkų. Taip pat dalyvavo vysk. V. Brizgys ir vietos vysku-pas, rezistentas Vl. Sakalas, Pasaulio, Amerikos bei Kanados Liet. Bendruomenės vadovybės, Hamiltono burmistras ir kiti sve-čiai. Šventė tęsėsi penkias dienas Prie įspūdingiausių šventės mo-mentų priskirtinos katalikų pa-maldos, dalyvaujant dviem vys-kupam ir 11 kunigų, ir didysis koncertas, kuris šį kartą buvo skirtingas nuo ligi šiol įvykusių-jų. Jis buvo geriausias iš visų 25-kių Lietuvių dienų. Todėl apie jį noriu plačiau išsitiarti.

Mūsų jaunimo tik nedidelis skai-čius pasirodė lietuvių renginiuo-se. Kaip pasiteisinimą jie nurodo, kad lietuvių programos yra per daug monotoniškos, kasmet atlie-kamos pagal tą patį įsienėjusių trafaretą ir todėl jaunimui labai nuobodžios. Kaip kas vyks įste-sa iš anksto jau žinoma:JUSTOS chorai... padainuos pusę valandos, išeis taut. šokių grupės... pašoks pusę valandos, paskui vėl tas pats pasikartos; kalbų, kartais ir gana ilgų, irgi netrūks ir t. t. Žodžiu, jų pagrindinis priekaištas yra, kad i programos nemėginama įvesti nieko naujo. Jie pripratę prie ka-nadiškų ir amerikietiško pro-gramų, nori įvairumo: daug ko po kelias minutes. Suprantama, kad tai yra sunkiai įvykdoma, bet šis tas ta kryptimi vistik turėtų būti daroma.

Šio koncerto didžiausias pliusas ir buvo, kad buvo mėginama įnešti šį tą naujo. Žodžiu, Lietu-vių dienų programa buvo pada-ryta daug patrauklesnė. Dainos ir šokiai viens kitą papildė. Keitėsi chorai ir šokėjai, ir visas liejosi į darnią pynę.

Tautiniai šokiai ne su akorde-ono pritarimu, bet su choro ir or-kestro palyda, kiekvieną numerį padarant skirtingą. Jaunojo muzi-ko J. Govėdo šioms laikams pri-taikytos dainos arba sumodernin-tos liaudies dainos jaunimui atro-dė patrauklesnės. Jaunosios di-riгентės D. Deksnytės — Powell-pravedamų kūrinų interpretaci-ja dvelkė lietuviška šiluma ir šir-dį pagaujančių nuosirdumų. Gerai užsirekomendavo šios šventės komiteto pirmininkas M. Gudinskas, kad ir jaunas, bet jau pribrendęs ir tokioms pareigoms, kas yra retai sutinkama. Bet pačiu įspūdingiausiu šventės nume-riu laikytina koncerto įžanga, pa-ruošta puikiai koncertą suplana-vusios vadovės G. Breichmanienės. buv. Pasalio lietuvių taut. šokių ketvirtosios šventės vyr-meno vadovės. Tai tikras šven-tės deimantukas. I jaunimo mėgs-tamą formą įpintas patriotinis tu-rinys, surištas su Lietuvos okupa-cijos 40 m. liūdina sukaktimi. Kon-certas šitaip pradėtas.

Tyla nakties tamsoje... Sugau-džia trimitai, kviesdami sugrįžti. Lietuvos praeitis. Tolimųjų pasiro-do žiburėliai.

Pamažu atslenka žvakės ne-žančių vaidilučių gija ir apsu-pa aukurą. Jo šviesa apšviečia Lie-tuvos Vyti. Pasigirsta sodrus, vy-riškas žinio balsas: "Mes šaukia-me Tave, o protėvių dvasiai! Pa-kilki iš amžių glūdomos Užde-ki mūsų širdyse Tėvynės meilės, pasiaukojimo, susiklausymo, vie-nybės ugnį!"

Senovės karžygių, didžiųjų kunigaikščių, knygnešių, sava-norių, partizanų gyvybės auka amžinybės aukuro liepsnose tepri-mena mums pavergtą tėvynę, jau 40 metų nešančią sunkų paver-gėję jungą. Padėk mums išgirs-ti ten kenčiančių brolių ir sese-rų skausmą, vargus, pagalbos

šauksmą. Padėk suprasti jų ko-vą už laisvą rytą — už žodį, už maldą...

Romo Kalantos gyvybės šventa-ugnis tebedega mūsų jaunimo širdyse...

Nuo Sibiro taigų lig Australi-jos Pietų Kryžiaus toplaka lietu-vio širdis maldos už Tėvynės laisvę..."

E. Daniliūnas

DVASINIS STIPRĖJIMAS

JONAS MIŠKINIS

Gyva, veikli ir sąmoninga tau-ta yra ta, kuri esti laisva ir ne-priklausoma. Politinė priklausomybė nuo kitų smarkiai pakerta tautos jėgas, kliudo jos kūrybi-niam pasireiškimui. Tautos lais-vės ir valstybės nepriklausomybės pastovumas ir tvirtumas priklaus-o ne tik nuo tautos didumo ir materialinio turtingumo, bet ir nuo dvasinio susipratimo. Žino-ma, tautos gausingumas ir ma-terialiniai ištekliai turi tam dide-lės reikšmės, kaip fiziniai veiks-niai, tačiau jie nėra sprendžia-mieji. Dažniausiai nulemia viską dvasia. Pavyzdžiui, Pirmojo pa-saulinio karo metu žlugo galinga caristinė Rusija, subyrėjo Austri-jos — Vengrijos monarchija, vė-liau toks pat likimas ištiko Kini-ją. O juk joms netrūko fizinių veiksmų — žmonių ir medžiagi-nių išteklių. Jos žuvo dėl to, kad nebuvo vieningos, stiprios dvasios.

Todėl drąsiai galima sakyti, kad laisvės ir nepriklausomybės laidas yra dvasia, o medžiaginiai pajėgumai yra antroji vietoj. Tai-gi siekdami Lietuvai laisvės, lai-mėsime tik savo dvasios stiprumą, nes kur yra stipri dvasia, ten medžiaginių ginklų visada atsi-randa.

Todėl labai svarbu, kokią mes darome pažangą išeivijoje gyven-dami. Žinoma, čia negalima duoti vi-no bendro atsakymo, o turime atsakyti kiekvienas individualiai. Jei padėję ranką prie širdies, ne-dvejojami pasakysime — man savo tautos laisvė nėra tik įprasti kasdieninio gyvenimo žodžiai, bet kad jie, tie žodžiai, turi gilios reikšmės, kad laisvės ir Lietuvos nepriklausomybės sąvokos yra tvir-tai įleidusios šaknis mano širdy-jė. Būtu įdomu, kad tokiais susi-pratusiais lietuviais taptų kiek-vienas mūsų tautos narys. Bet jei to idealo mūmose nedaug, tik paviršutiniškas ar nuo to idealo kai kas esame toli, tai kiekvienas turime siekti tobulumo.

Laisvė ir nepriklausomybė yra ne vien abstraktinės idėjos. Savo tobulybės jos pasiekia tik praktiška-me gyvenime. Kai kas sako, kad tauta gali jaustis laisva ir būda ma kitų priklausomybė, bet aukščiausioji laisvė pasiekama tik turint politinę nepriklausomy-bę. Tačiau laisvė priklauso nuo pačios tautos, bet ir nuo išorinių sąlygų. Neveltui sakoma, kad tautos, kaip ir atskiras žmogus, yra plėšrusis gyvis. Kai tik viena tauta pamato, kad kita kiek jau pavargę, susilpo, neteko pasiprie-šinimo, tuoj mėgina ją pulti.

Apie dabartį ir ateitį galime spresti tik pagal mūsų pačių pa-žiūras ir praeitį. Mes juk žinome,

kurie mūsų seneliai verti pa-garbos, kurie nusipelnė gėdos. Ne kitaip bus ir su mumis. Būsimieji laikai teis mus panašiai, kaip mes teisėme senų. laikų vado-vus — bajorus, ir prikaišios mums, kad nesame viską padarę, ką galė-jome tautos garbei ir jos laisvei at-gauti. Senovės tautos priešakyje stovėjo kunigai — kriviai, paskui kunigaikščiai, paskui didikai, ba-jorai, šlektos, o vėliau atstovai ryžtingieji tautos sūnūs, kurie prikėlė Lietuvą. Tikime, kad Lie-tuva prisikels.

Be to, prisiminkime, kad mes nepriklausomos Lietuvos mokyk-lose buvome mokomi ir kitus mo-kėme, kad pasaulyje yra dalykų, dėl kurių gyvename, o neturėtu-me bijoti dėl vaikų ateities, myli-mo žmogaus, tėvynės ir t. t.

Gal pačiam individui ir labai nebesinerėtų dėl tų idealų auko-tis, bet tautai, kaip vienetai, visiš-kai dera ir apsimoka prie tokių pasiaukojimų žmones raginti, nes vieno asmens pasiaukojanti mirtis atperka ir įprasmina tūk-sančių gyvenimą. Karžygiškoms aplinkybėms įvykusi vieno as-mens, juo labiau masių mirties, nepaprasta nepastebėta. Karžygio mirties auka lieka amžiams. Gar-sas apie ją eina iš kartos į kartą, žadindamas visą tautą ir stip-rindamas pasiryžimą kovoti ir au-kotis už tautos laisvę.

RUŠIAMASI NAUJAM GYVENIMUI

Pietų Kazachstane yra senas miestelis Turkestanas. Čia iš-liko gražus rūmų ir šventyklos ansamblis. Be to, yra garsus Rytų švietėjo Achmedo Jassairo memorialas. Šis vertingas Vidu-rinės Azijos XIV a. paminklas garsėja drąsiais architektūri-niais sprendimais, puošnumu. Mieste yra ir daugiau senų pa-statų. Pagal architektų pa-teiktą planą bus rekonstruota senosios gyvenvietės, tvirtovės įrenginiai, kanalai. Numatoma statyti ir naujus visuomeninius, kultūrinius, turistinius centrus.

jm.

LIK SVEIKAS

Raisa URBANIENĖ atlieka pramogines dainas, kurias su-kūrė kompozitorius B. GOR-BULSKIS.

Garso režisiorius Paulius Ja-sikonis. Išleido GINTARAS filmų ir plokštelių gamyba, Hol-lywood, California.

Kaina su persiuntimu \$8.95

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

JUOZAS KAPACINSKAS

SPAUDOS BARUOSE

ATSIMINIMAI

Pirmoje dalyje — Darbas "Sandaros" redakcijoje ir kiti įsipareigojimai.

Antroje dalyje — Lietuvių organizacijos ir jų veikla Amerikoje.

Trečioje dalyje — Marquette Parko Lietuvių kolonija.

Ketvirtoje dalyje — Kelionės įspūdžiai ir JAV į trečią šimtmetį žengiant.

Chicago Lietuvių Literatūros Draugijos leidinys.

Spaudė Morkūno spaustuė. 216 pusl. Kieti viršeliai

Kaina su persiuntimu \$7.85. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyv. dar prideda 42 ct. valstijos mokesčio.

VĖL VESTUVIŲ VARPAI

Jaunavedžiai Adolfas ir Patri-cia Jonaitiai grįžo iš poestuvi-nės kelionės ir apsigyveno Fort Wayne, Indianos valstijoje. Su-tuoktuvės įvyko spalio 11 d. Sv. Marijos katedroje Natchesz, Mi-sissipi. Jaunoji yra Natchez mero Anthony Byrne dukra, o jaunasias yra Adolfo ir Adelės Jo-naičių iš Grand Rapids, Mich., sūnus.

Šv. Mišioms ir moterystės sakramentui vadovavo prel. Charles Harkin. Mišiose giedo-jo solistė Rosa Poole iš Salz-burgo, Austrijos. Ji pagiedojo lietuviškų, vokiškų ir angliskų giesmių.

Jaunosios sesuo Kristi Byrne buvo vyriausia pamerė. Kitos pamerės buvo Cathy Jonaitis ir Barbara Jonaitis, abi iš Grand Rapids, Gail Bearden iš New Yorko, Pam Jones iš Mem-phio, Olinda Wilson iš Fort Wayne ir Carol Leach iš Greens-boro. Vyriausias pabrolis buvo jaunojo brolis Ben Jonaitis. Kiti pabroliai buvo Henrik Jo-naitis iš Stan Jonaitis iš Grand Rapids. (Kevin Byrne iš Nat-chez, Charles Bearden iš Hous-ton, Bill Lohff iš Pontiac ir Roger Boester iš Fort Wayne. Sutuoktuvinius žiedus nešė Emily ir Chad Bonner.

Vestuvinė puota buvo iškelta jaunosios namuose. Svečių iš

arti ir toli suvažiavo daugiau kaip 500.

Jaunoji yra baigusi Louisiana valstybinį universitetą, o jaunai-sis Michigan Technological uni-versitetą. Abu turi magistro laipsnius ir dirba savo profes-i-nėse srityse.

UZBEKŲ ARCHEOLOGŲ RADINIAI

Senieji arabų ir persų geogra-fai skelbė, kad Taškento oazėje būta beveik 50 miestų. Kai ku-rie jų daug senesni už dabartinę Uzbekijos sostinę. O Taškentui — pusantro tūkstančio metų! Pavyzdžiui, Harašketas prieš du tūkstančius metų užėmė 160 ha. Viduramžiais per Harašketa-įjo senasis karavanų kelias į Šašo valstybės sostinę — Bin-keto miestą, dabartinį Taškentą.

Spauda rašo, kad uzbekų ar-cheologai Harašketo centre at-kašė tvirtovės liekanas; atideng-ta dalis gynybinės sienos, rūmų, gyvenamųjų pastatų. Randama daug amatininkų darbo pėdsakų: sieninės tapybos fragmen-tų, keraminių indų, įvairių epo-čių monetų.

GALVOK, ARBA MIRKČIOK!

JAV Neuropsichiatrijos insti-tuto mokslininkai tvirtina, kad žmogus negali vienu metu gal-

Mielai motinai

A. + A. SOFIJAI DRUŽILAUSKIENEI

mirus, jos dukteris ALDONĄ RIMIENĘ ir LARIŠĄ JANKŪNIENĘ bei jų ŠEIMAS nuoširdžiai užjau-čia

ANASTAZIJA IR DR. FLORIJONAS TALLAT-KELPSAI

ERNESTA TALLAT-KELPSAITE

DR. EDVARDAS TALLAT-KELPSA

1980 m. gruodžio 1 d., 1 val. popiet mirė mūsų myli-moji motina

A. + A.

CELINA MOŠINSKIENĖ,

104 metų amžiaus.

Gyveno Pompano Beach, Floridoje.

Nuliūdę liko sūnūs — Algirdas Brazilijoje ir Vytau-tas Floridoje su šeimomis — anūkais ir proanūkiais.

Laidojama gruodžio 3 dieną, Pompano Beach kapi-nėse, Floridoje.

A. + A.

LEONAS ŽIURAITIS

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apylinkėje. Mirė gruodžio 1 d., 1980 m., 4:10 val. popiet, sulaukęs 62 m. Gimė Lietuvoje, Raseinių apskrityje. Amerikoje išgyveno 33 m.

Pasiliko dideliam nuliūdime žmona Sophie, sūnus Romualdas, 4 anūki Romas, Kristina, Antanas ir Johana, 2 broliai kun. Thomas Žiuraitis, O.P., ir Antanas su žmona Sophie, Lietuvoje motina Alek-sandra, 2 seserys Genė ir Eugenija su šeimomis, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas trečiądienį 2 val. popiet Petkaus Mar-quette koplyčioje, 2533 West 71st Street. Laidotuvės įvyks penktadienį, gruodžio 5 dieną. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Svč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, sūnus ir anūki.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus — Tel. 476-2345.

A. + A.

JUOZUI AUGAIČIUI mirus, skausmo prislėgtai jo žmonai Marijai, duk-teriai Daliai ir jos vyrui bei giminėms rei-škiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime.

B. T. VAIŠVILAI

DRAUGAS, trečiadienis, 1980 m. gruodžio mėn. 3 d. 5

voti ir ... mirkčioti. Pasirodo, mas kliudo smegenų darbui; ypač sprendžiant matematikos sunku atsimentti reikiama infor-maciją. Daugumas žmonių ima negu susijaudinus ar susirūpi-mus. Nustatyta, kad mirkčioji-ba pasakę kokią nors mintį. jm.

A. + A. SOFIJAI DRUŽILAUSKIENEI

mirus,

didelio skausmo prislėgtoms dukterims ALDONAI ir žentui ALFONSUI RIMAMS, LARISAI ir žentui ALEK-SUI JANKŪNAMS, anūkams ALGIMANTUI ir RASAI bei jų ŠEIMOMS reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime.

ALFONSAS MAZEIKA

LIUCINA IR ALBERTO CHALMETOS

PETRAS IR AUKSĖ KAUFMANAI

GUSTAVAS IR GENE KAUFMANAI

E U D E I K I S

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE

2424 W. 69th STREET

11028 Southwest Highway, Palos Hills, ILL.

Tel. Virginia 7-6672

Tel. R.Epublic 7-1213

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL.

Tel. Olympic 2-1003

APLINK MUS

× Prelato Mykolo Krupavičiaus 10 metų mirties sukaktis sueina gruodžio 4 dieną. LKDS Centro Komitetas kviečia šį ketvirtadienį rinktis prie prelato paminklo 12 val. dienos šv. Kazimiero kapinėse. Bus padėtos gėlės prie kapo ir pasimelsta už visiemis brangų didįjį lietuvių — kovotoją.

× P. Tamošiūnienė, Marijonų bendradarbių Cicero skyriaus pirmininkė, kruopščiai rūpinasi marijonų bendradarbių Chicago apskritys prieškalėdinėmis vaišėmis. Jos bus ketvirtadienį, gruodžio 11 d., 11:30 val. Warsaw Inn, 6250 W. 63rd St. Už prieinamą kainą bus galima gerai pasivaikinti. Dabar jau yra paskutinės dienos, kada reikėtų prisijungti, kas nori dalyvauti. Pranešti P. Tamošiūnienę tel.: 656-0366.

× Loyolos universitetas ir Religijoms ir komunizmui studijuoti draugija (Society for the Study of Religion and Communism) rengia paskaitų ciklą apie religiją Sovietų Sąjungoje ir Rytų Europoje. Renginyje įvyks šeštadienį, gruodžio 6 d. 9:30 val. ryto, Mertz Hall pastate, Stateroom salėje. Loyolos universiteto adresas yra 6525 N. Sheridan Rd.

× Kaip mane atnaujino religiniai ir tautiniai apsilankymas Lietuvoje — šia tema pasisakys jaunimas: L. Mikėnaitė, L. Laucitė, G. Remeikytė, D. Kamantaitė ir kiti. Jaunimo centre gruodžio 12 d., 7:30 val. vak.

× Avalon Galerijoje dovanų pasirinkimas didelis — Importuoto kristalo, aukso ir gintaro papuošalų, Liadro, Dresden, Hummel figūrėlių, Anri medžio drožinių ir daug, daug kt. Taip pat ir paveikslai. Antradieniais pensininkams duodama 10% nuolaida. Savininkai Dalė ir Romas Daukšai kviečia atsilankyti — rasite dovanų Kalėdoms ir kitoms progoms. Adr. 4243 Archer Ave. (arti Sacramento Ave.), Chicago. Tel. 247-6969. Atidara šokiadieniais nuo 10 v. r. iki 9 v. v.; šeštad. iki 7 v. v. Sekmad. nuo 11 v. r. iki 5 v. v. (sk.).

× Išeivijos keliais. Mums atsiųstas JAV Liet. Bendruomenės Hot Springs, Ark., apylinkės 10-čio sukakčiai prisiminti leidinys. Redagavo Petras Balčiūnas. Leidinys didelio formato, iliustruotas, 36 psl. Spausdino "Draugo" spaustuvė.

× Kun. Vytautas Bagdanavičius gruodžio 7 d., sekmadienį, 11 val. ryto T. Marijonų koplyčioje atnaušins šv. Mišias už a. a. Bronislavos Kučinskaitės-Pabedinskienės sielą, velionės 5-rių metų mirties sukaktuvėms paminėti. Gimines ir pažįstami prašomi prisiminti a. a. Bronislavą maldose. (pr.).

× Poetės mokykl. Albinas Kašubienės knygos "Žirgeliai" pristatymas įvyks gruodžio 7 d., sekmadienį, 2 val. popiet Lietuvos Tautiniuose namuose, 6422 S. Kedzie Ave., Chicagoje. Pristatymą ruošia Liet. Mot. Fed. Chicago klubas. Maloniai kviečiami visi gausiai dalyvauti. (pr.).

× Nepriگردintiems — Ne-mokamai klausia patikrinama penktadieniais nuo 10 v. r. iki 4 val. popiet, adr.: 3042 W. 63 St., Chicago, Ill. Tel. 776-3189. Parduodami ir taisomi visų firmų klausos aparatai. Baterijos už pusę kainos. Zenith firmos ausiniai aparatai. Robert Stensland & Associates, 950 Lake St., Oak Park, Ill. Atidara tik pirmadienį, ketvirtadienį ir šeštadienį. Tel. 848-7125. (ak.).

× "Lithuanian Museum Review", rugsėjo - spalio mėn. Balzeko muziejaus biuletenis. 4 psl., iliustruotas. Daugiausia informacijų apie Vytautą Didįjį 550 metų mirties sukaktį.

× Ateitininkų kūčios bus gruodžio 19 d., penktadienį, Jaunimo centro didžiojoje salėje. Pradžią 7:30 val. vak.

× Bronius Bražinskas, Homestead, Pa., ir Anzelmas Kybartas, Santa Monica, Cal., atsiuntė po 10 dol. auką. Nuosirdus aciu.

× H. Jasinskis, Ont., Kanada, už kalėdines atvirutes atsiuntė 15 dol. auką. Širdingai dėkojame.

× Pranutė ir Rimas Domanskai, iš Chicago, už kalėdines kortelės atsiuntė 20 dol. auką. Didelis aciu.

× Dr. Jonas Jusionis, Santa Monica, Cal., mums rašo: "Visam Draugui" štabui nuosirdūs sveikinimai ir linkėjimai geros sveikatos, sėkmės Kalėdų šventės ir laimingų Naujųjų 1981 metų". Kartu pridėjo ir didesnę auką už kalėdines kortelės. Nuosirdus aciu už auką ir linkėjimus.

× Už kalėdines kortelės atsiuntė po 10 dol. auką ir išreiškė padėką: Elzbieta Šilbajorienė, Richmond Hill, N. Y., Stasys Liutkus, Waterbury, Conn., Antanas Stropus, Balwin, Mo., Saulytė Damašauskas, Omaha, Neb., M. Kizis, Ont., Kanada, J. Rugelis, Maywood, Ill., K. Graudienė, Milltown, N. J., B. Balyš Bugenis, Detroit, Mich., ir Kazimieras Pocius, Beverly Shores, Ind. Visiems tariame nuosirdus aciu.

× Artūras Mičiūdas, Argentinos "TELEM" politinių žinių agentūros skyr. vedėjas, ir ALT Informacijos vedėjas kun. dr. Juozas Prunskis, abu dalyvavę Madride, vykstančioje tarptautinėje Europos Saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje, trečiadienį, gruodžio 3 d., 7:30 val. vak., Jaunimo centre, Chicagoje, padarys informacinius pranešimus apie konferencijos eigą ir išgyventus patyrimus. Spaudos, radijo bendradarbiai ir politiniai klausimais besidominti plačioji lietuvių visuomenė kviečiama informacijos pranešimų dalyvauti. Įėjimas nemokamas. Informacijos pranešimus ruošia ALT Visuomeninių reikalų komisija. (pr.).

× Dr. Antanas Lipskis, La Grange Park, Ill., už kalėdines kortelės atsiuntė didesnę auką. Nuosirdus aciu.

× Lithuania (Biuletenis), išleidžiamas kas du mėnesiai ir siunčiamas tik rėmėjams ir susipažinimui. Leidėjas Ant. Viluckas Postfach 601130, 405 Moenchengladbach - Hardt, W. Germany. 4 psl. Redakcijai atsiųstas egz. neturi datos. Rašoma apie slaptą Hitlerio ir Stalino susitarimą 1939 m., duoda sąrašą sovietų nusikaltimų ir kaip plėtėsi Rusijos imperija. Lietuvių ir vokiečių kalbomis.

× Už kalėdines kortelės atsiuntė po 5 dol. auką: I. V. Radys, Kazys Leknickas, J. C. Barauskas, V. Bartuška, Alfonsas Tumas, V. Petrik, K. Matulis, V. Gecevičius, A. Mickevičius, R. Mantas Gražulis, Vincas Kazimaitis, Placidas Balynas, V. Memenas, Adolfas Enerkevičius, A. Petrikonis, S. Dovidauskas, J. Mikšys, Kazys Reifonas, V. Venslovaitis, Albinas Reškevičius, Jonas Mlašius, M. Barakauskaitė, Barbara Norbut, E. Lazauskas, Antanas Gulbinskas, Donald Balčiūnas, Kazys Kriaučiūnas ir Kazė Baumil. Visiems nuosirdus aciu.

× Po 3 dol. atsiuntė už kalėdines kortelės: Kostas Burba, V. Navickas, G. Misiūnienė, E. Slavinskis, A. J. Ramonis, Giedrius Meilus, Stasys Naumus, Richard H. Bingas, Janina Bilijonas ir Joana Švobienė. Nuosirdus aciu.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

KUN. DR. J. ŠARAUSKAS
DIEBŠ ŠALIA CHICAGOS

Kun. dr. Jurgis Šarauskas kardinolo John Cody nuo lapkričio 25 d. paskirtas vikaru į šv. Pranciškaus Xavier parapiją, Chicago priemiestyje, La Grange. Ši parapija turi 1400 šeimų ir ypatingai gražią bažnyčią.

Paskyrimo proga kun. dr. Jurgis Šarauskas buvo priimtas paties kardinolo John Cody ir ilgakalbiu bei nuosirdžiai kalbėjosi apie praleistą laiką Valstybės departamente, teiravosi apie jo tėvelių gyvenimą ir lietuvių pastorių reikalus.

Kun. dr. Jurgis Šarauskas ir anksčiau dirbo svetimaučių parapijoje, tačiau buvo aktyviai įsijungęs į lietuvių jaunimo veiklą. Ir dabar, pradėjęs eiti pareigas naujoje parapijoje, žada vėl aktyviai jungtis į lietuvių veiklą, nors jau yra gavęs kvietimų kitose arkivyskupijose parapijų klebonams bei vienuolijoms skaityti paskaitas.

Pažymėtina, kad kun. dr. Jurgis Šarauskas yra aukšto išsilavinimo, turi tris magistrus ir doktoratą. Labai mėgiamas jaunimo. Lapkričio 28 d. buvo paskaitas Washingtono ir ten viename Baltųjų rūmų štabo narių davė šilumą.

Jaunam, talentingam lietuviui kunigui Šarauskui linkėtina geriausios sėkmės besidarbuojant naujoje parapijoje, o taip pat jis mielai laukiamas ir lietuvių kūrėjų darbų barose.

IS ARTI IR TOLI J. A. VALSTYBES

— Lapkričio 16 d. Santa Monicaje įvyko didelė nelaimė. Mindaugo Almino šeimai einant skersai gatvę, užkludė pravažiuojanti mašina. Penkerių metų amžiaus berniukas Mindaugas buvo užmuštas, o tėvas Mindaugas sunkiai sužeistas. Retais atvejais vienuolikos mėnesių amžiaus sūnus, nors išmestas ant gatvės, stebuklingai liko visai nepalietas. Motina, kuri sekė iš paskos, taip pat buvo nepalietas. Mindaugas Alminas buvo palaidotas lapkričio 29 d. šv. Kryžiaus kapinėse. Religinės apeigos atliko artimas šeimos bičiulis kun. B. Markaitis, SJ.

— Gražina Tamulytė, iki šiol gyvenusi Bostone, persikėlė nuolatiniame gyvenime į Los Angeles ir įsikūrė Long Beach priemiestyje. Gražina yra galingoji sesuo ir dirba operaciniame skyriuje. Jos motina Birutė Tamulienė yra šv. Kazimiero parapijos klebonijos šeimėninkė.

— Losangelietė Sigita Kazakevičiūtė, Vasario 16-tosios gimnazijos 6-tosios klasės mokinė, buvo išrinkta lietuvių vardu pasveikinti poezijos Jona Paulių II jo viešnagės Mainz, Vakarų Vokietijoje, metu. Papiežius ją maloniai pasveikino ir davė pabučiuoti savo žiedą. Taip pat gimnazijos šokių grupė, kuri nuvyko pasveikinti poezijos, atliko programą Tautybių pasirodymų dienoje ir dalyvavo palydovėse.

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Išleistas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

TOKSTANTIS

Laikas greitai bėga. Prieš devyniolika metų „Drauge“ pasirodė pirmas priedas skirtas Jums. Jis tada buvo bevardis, tik vėliau gavo šį gražų pavadinimą. Pirmieji rašiusieji šiandien jau suaugę, gal baigę universitetus, gal jau sukūrę šeimas ir turi savo vaikučių. Kai kuriuos matavę bendrabančius spaudoje, menininkus ir kitų profesijų darbininkus.

Ir jūs, kurie dabar siunčiate savo darbus Tėvynės Žvaigždutei ir dalyvaujate konkursuose, užaugsite dideli ir pamiršite, kad kadaise buvote bendrabarbiai. Tačiau nepamirškite, kad esate lietuviai ir kad Lietuvai jūs esate labai reikalingi. Visokiais būdais dirbkite, kad Lietuva greičiau sulauktų savo laisvės dienos. Padėkos Dieną pasimelskite ir už Lietuvą.

Jūsų,
Redaktorius.

NEPASISEKIMAS

Vieną kartą berniukas žaisdamas lauke pagavo balioną. Parsinešė namo. Mama nelaido jam kambarįje laikyti baliono. Išmetė laukan. Berniukas iššėjęs į lauką vėl pagavo tą balioną. Šį kartą nuėjo pas savo kaimynus. Kaimynė paėmė balioną ir atidavė mamytėi. Ji perdūrė balioną ir įmetė į šiukšlių dėžę.

Jo draugas paklausė savo mamą, ar negalėtų jam duoti pinigų. Mama jam davė. Jis nuėjo į krautuvę ir nusipirko daug balionų. Iš viso jų buvo penkiasdešimt penki. Su visiais balionais negalėjo įeiti į kambarį. Mama liepė išmesti į šiukšlių indą. Jis galėjo pasilikti tik vieną balioną. Kiti vaikai pamatė tiek daug balionų, irgi norėjo jų turėti. Tačiau mamoms pyko ir neleido pirkti. Leido tik po vieną nusipirkti. Jie visi nusipirko po vieną balioną ir žaidė su jais.

Arūnas Raguckas

SUNIUKAS

Aš norėjau turėti mažą katytę, bet turu šuniuką. Šuniuko vardas yra Candy. Mano šuniukas yra didelis ir gražus.

Andrius Butkevičius
Abu Hamiltono, Vysk. M. Valančiaus" lit. m.-los mokiniai.
Kanada.
„Jaunystės Aidai“.

„HALOVYNAS“

Aš labai laukiu „Halovyno“. Tą vakarą daug vaikų eina saldainių pasirinkti. Visi užsideda kaukes ir eina į žmonių namus saldainių prašyti. Aš šiais metais nėjau, buvau namuose.

Pas lietuvius „Halovyno“ nėra. Yra Vėlinių išvakarės. Vėlinių dieną važiuojame į kapines aplankyti mirusių kapų. Lietuvoje Vėlinių vakarė žmonės kapinėse degindavo žvakutes.

Mindaugas Banionis

MANO DRAUGĖ

Mano draugė yra Doral. Ji lanko su manim tą pačią anglišką mokyklą. Ji turi gražų namą. Antradienį ir trečiadienį ji eina į šuožiūmą pamokas. Ji neturi nei sesutės, nei broluko. Jai patinka daržovės. Ji turi du šuniukus ir dvi katytes. Ji yra mano geriausia draugė. Ji turi tamsiai rudus plaukus. Yra aštuonių metų amžiaus.

Andrėtė Mičiulytė
Abu Los Angeles lit. mokyklos mokiniai. „Saulutė“

MIELA VAIVA

Kain tau einasi? Man labai gerai. Žinai ką, pradėjau lankyti naują mokyklą. Čia viskas gerai

einasi. Atsimeni mano katę Mitzi?

Ji neseniai turėjo penkis kačiukus: du juodus, du rudus, vieną rudą su balta spalva. Žinai dar ką? Reikėjo atiduoti Mitzi ir tris kačiukus, o du dar pas mane yra. Pasibaigus Neringos stovyklai, kurioje mes susidraugavome prieš penkerius metus, aš važiuoju į Baltijos stovyklą. Ten buvo labai smagu! Sekančiais metais, turbūt, važiuosiu į Neringą. Jau man darosi nuobodu. Ar tu važiuosi? Neseniai susipažinau su viena iš tavo draugijų (turiste). Jos vardas Elenutė. Ji man sakė, kad ji tave pažįsta. Jau nebegaliu rašyti, nes mama mane šaukia vakarienei valgyti.

Tavo draugė Audronė
Audra Verbylaitė
Montrealio lit. m.-los mokinė.
Kanada „Liepsna“

TRUMPAI IR AIŠKIAI

Mano vardas yra Denis. Aš esu devynerių metų amžiaus. Esu berniukas, taip pat aukštas.

Denis Naujokas

Mano šuo yra Žiba. Žiba yra didelė ir graži. Jau ketverių metų amžiaus.

Nida Lelytė

Mano katė yra graži. Jos vardas Murzė. Ji laka pieną. Yra balta ir juoda. Murzė yra graži, su manim žaidžia. Aš myliu Murzė.

Aimy Urbon
Visi Rochesterio lit. m.-los mokiniai. „Plunksna“

ZIEMA

Lauke šalta, visur balta. Gėlės nebežydi. Jos visos tyli ir ramiai miega.

Vaikai žaidžia su sniegu, O kitas sako: — Žiūrėk, aš bėgu. Prie upelio čiuožti ledu ir kariauti su sniegu.

Audronė Reivytytė
Lemonto „Maironio“ lit. m.-los mokinė. „Gintaro šalis“

AS ESU KITAME PASAULYJE

Jeigu aš būčiau kitame pasaulyje, aš matyčiau visokių juokingų žmonių. Aš gal būčiau Marse, Jupiteryje ar net Plutone. Gyvendama Marse, turėčiau stiklinę keptuvę užsidėti ir vaikščioti po visą planetą. Jeigu būčiau Jupiteryje, aš turėčiau keliauti raketėje ir žiūrėti į planetą. Jeigu būčiau Plutone, aš matyčiau Disnėjaus Plutoną, nes jis ten gimė.

Ina Šilgalytė, 5 sk.
Šv. Kazimiero mokykla.
Clevelande

ZIEMOS BURTAI

Nušvito akys man džiaugsmu, Nejaus stebuklą aš regiu! Ar čia tikrovė, ar sapnai, Pražydę obelys, baltai!

Tartum pavasario laiką, Paskendęs sodas žieduose. Oi, kaip gražu, oi, kaip gražu! Žiedeliai žydi — nuostabu!

O tu žiedelių ir žiedų Tokia gausybė ant šakų! Vilioja eiti prisirinkti, Baltų žiedelių prisirinkti.

Bet deja, skraido čia šiaurys, Juk sausio dar tik vidury. Šitie žiedeliai netikri, Nes lig gegužės dar toli!

M. Merkevičius

PASKUTINIAI DANTYS

Mokytojas: — Pasakyk, Jonuk, kurie dantys atsiranda paskutiniai?

Mokinys: Aukšiniai, pone mokytojaus.

GALVOSUKIAI Nr. 10

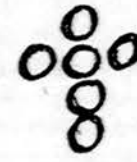
I
Iš 8 pagaliukų ar degtukų sudėkite 3 vienodus kvadratus. Keturi pagaliukai ilgi, o keturi tik pusės ilgumo. (5 taškai).

II

Keturi broliai pirkė televizijos aparatą. Pirmasis mokėjo 1/3 tos sumos, kurią mokėjo kiti. Antrasis — 1/4 tos sumos, kurią mokėjo kiti trys broliai. Trečiasis — 1/5 sumos, kurią mokėjo kiti trys broliai. Ketvirtasis mokėjo 45,5 dol. Kiek kainavo televizijos aparatas? (10 taškų)

III

(Žiūrėkite brėžinį) Iš šešių monetų sudarykite kryžiaus formą, kaip brėžinyje parodyta. Paskiau vieną monetą perkeltė kitur, kad pasidarytų kryžius iš keturių monetų kiekvienoje eilėje (skersai ir žemyn). (5 tašk.)

IV

Iš kur kilo Kalėdų Senelio (Santa Claus) vardas. (5 taškai)

V

(Žiūrėkite kryžiažodį). Skersai: 1) „Kur — šaltinėlis, kur aš jaunąs geriau?“ (iš dainos). 3) Kilmininkas —? 5) Žinau, — esu lietuvis. 8) „Išbėgs, išbėgs pelė — miško...“ (iš dainos) 9) Iš pažeisto medžio bėga — 11) Tyli! 12) Ereliai. 13) — leidai, motule, — leidai išeiti man vargo keliu?“ (iš dainos). 14) Atsakymas, kurio klausimas yra 13 skersai. 16) Geras šunelis, geras! 17) —, niekus kalbėj 19) „Ridikelis — petruška, ramta dryliai lia lia...“ (iš dainos) 20) „Tėvas — motina savo, dar tiktai dar...“ (iš dainos). 21) Mūsų kūnus dengia — 22) „Šok iš medžio, bėk ir —“ (iš Brazdžionio „Meškiukas Rudnosukas) 24) Romėnų drabužis. 28) Keliančių sunkų daiktą sakome — „30) Tasai. 31- Do, re — 32) Tol — 33) — už jūrų marių, — už vandenėlių, — kitas mergelės mylėti pradėjo?“ (iš dainos). 34) „Tėveli, — mažasi!“ (knyga).

1	2	3	4	5	6	7
8	9		10		11	
		12				
13			14	15		
16					17	18
19					20	
21				22		
23		24	25	26		27
28	29	30			31	
32		33		34		

Žemyn

1) „Tau, — tau, dainuoju aš visas gražiausias daineles...“ (iš dainos). 2) Taip pats save vadini, 3) — Gintarais nusėtas marių krantas, ten — banguoja Nemuno vaga...“ (iš dainos). 4) Lapės gyvenvietė. 6) Žiūrėk 2 žemyn. 7) — tiktai — pamazu, — toliau — bus gražiau, — tiktai —! (iš dainos) 9) Supratimas. 10) Jis lekia padangėmis prie siūlo prištis. 13) Bomba yra — ginklas. 15) Sveskl 16) Sol, la, — do. 18- Aš, — jis, ji. 23) — tryški subatėlė, merguželė pašokdink...“ (iš dainos). 25) Vytauto Didžiojo žmona. 26) „Gir-gir-gir gar-gar-gar, per ežerėlį...“ (iš dainos). 29) — tuo klevu, — tuo žaliuoju, gul bernelis jaunasis...“ (iš dainos) 31- Karvės mūšimas. (5 taškai) už dalinį sprendimą. (10 taškų) už teisingą sprendimą.

Iš Bostono mokyklos laikraščio „Švilpuko“.

GINČAS DEL ŠVENTŲJŲ

Katalikas ir žydas ginčijosi, kurio tikėjimas turi daugiau šventųjų.

— Gerai, — tarė katalikas, — skaitykim. Kad būtų lengviau šventuosius suskaičiuoti, vienas ant ram, paminėjus šventojo vardą, išraunam po plauką iš barzdos.

— Sventas Abraomas, — tarė žydas ir išrovė katalikui iš barzdos vieną plauką.

— Sventa Uršulė su 5000 seselių šventųjų, — tarė katalikas ir griebė žydų už visos barzdos.

LIETUVIŲ TAUTOSAKA

Ant senatvės per šiaudą neperžengsi.

Kas be dantu, tam reikia lenčių.

Pavalgęs — dirbti, pasenęs — mirti.

Ar sergu, ar dar sirgsiu: trečia diena — devyns kėpals.

Sugis, kol ženysis (tuoksis)

Raguviškiai karvelį taip pamėgdžiodavo: „Mano tėvas totorius, totorius, marčios brolis bajoras, bajoras“.

Batakiškiai irgi panašiai: „Marčios brolis totorius, totorius, ožkos pieno nenoriu, nenoriu“.

Pasakyk greitai: „Ši šikšna, ta šikšna, visos šikšnos šikšniškai išdirbtos.“

Siuntė mane prašyt tave, eisi neisi — tuščia tave (nesvarbu). (Kruonis)

Eik į trobą — gausi grobą (žarną), pabučiuok į ranką — gausi abaranką (riestainį). (Viduklė).

Gydomieji burtai nuo gyvatės įkandimo: „Saldžioji bitele, šviežioji žvaigždė, atprašau, atmelėdžiu, aš tave atmalda: juodo plauko, juodo plauko, juodo plaukelio nekludyk. (Svenčionys).

Paėmė ant rankų vaiką, supuoja į šalis ir rečituoja: „Tiltinga talangu, bačkelė be lankų! Supuoja ir rečituoja, kol pavargsta. Tada, gerai pasūpavę, prilaikydami meta ant minkštos lovos, sakydami: „Aliū (ar pačiūkt) višta po pečiaus (krosnies). (Šakyna).

Seniau žemaičiai galvojo — tikėjo, jog Visų šventų naktį, tuojau, po pirmųjų gaidžių, visos vėlės yra paleidžiamos iš skaitstyklos ir nebekeičia skausmų. Tada jos visais keliais ir takeliais, būriais ir pavieniui, traukia melstis į bažnyčias arba eina į savo namus aplankyti gyvųjų. Pamačiusios degant žvakeles, jos ateina ir meldžiasi prie šventųjų smūkelėlių. Mažų vaikų vėleles, kurios palaidotos dar vystyklose, negalėdamos paeiti, riedė rieda bažnyčion... Kiekvieną Vėlinių vakarą jis (dviasdešimties varpininkas) eidavo į kapines mažų, negalinčių paeiti, vaikų vėlelių bažnyčion nešti... Užsikabindavo jos už juostos, ant pečių sulipdavo, i kiekvieną ranką po keturias palimdavo ir nešdavo bažnyčion. Iš bažnyčios vėl į kapus nunešdavo.

Tamagiškiai manydavo, kad numirėlių vėlės iki aušros (Vėlinių) naktį būdavo laisvos ir jos eidavo savo namiškių aplankyti.

(Iš dr. J. Balio archyvo)

MISLĖS

Trumpa drūta panelė, daug rūbų apvilklus. Į ją veizint, ašaros bėga. (Svogūnas).

Senas asotis — kasmet nau